

UZASADNIENIE

I

Komisja do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2017 r., poz. 718; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.), postanowieniem z dnia 12 czerwca 2017 r. wszczęła postępowanie rozpoznawcze w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr . Przedmiotem decyzji w punkcie 1. było ustanowienie na 99 lat prawa użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o pow. m², położonego w Warszawie przy , opisanego w ewidencji gruntów jako działka nr z obrębu , dla której prowadzona jest księga wieczysta nr , na rzecz: A D w udziale wynoszącym części gruntu, E R w udziale wynoszącym części gruntu, Z Ś w udziale wynoszącym części gruntu, B R w udziale wynoszącym części gruntu, T R w udziale wynoszącym części gruntu, J K w udziale wynoszącym części gruntu, G K w udziale wynoszącym części gruntu, K A Z w udziale wynoszącym części gruntu, M K w udziale wynoszącym części gruntu, H K w udziale wynoszącym części gruntu, K K w udziale wynoszącym części gruntu, I W w udziale wynoszącym części gruntu, M M w udziale wynoszącym części gruntu. W punkcie 2. decyzji Prezydent m.st. Warszawy ustalił czynsz symboliczny z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu opisanego w punkcie 1. w wysokości PLN (słownie:) netto, płatnego z góry w terminie do dnia 31 marca każdego roku na konto Urzędu Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy.

Postanowieniami z dnia 12 czerwca 2017 r. Komisja zabezpieczyła postępowanie rozpoznawcze poprzez nakazanie wpisu ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu w księdze

wieczystej dotyczącej przedmiotowej nieruchomości oraz poprzez ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości.

Pismami z dnia 12 czerwca 2017 r. organy administracji publicznej zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania rozpoznawczego przez Komisję w trybie art. 26 ust.1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Pismami z dnia 12 czerwca 2017 r. oraz z dnia 16 sierpnia 2017, Przewodniczący Komisji zawiadomił strony: Miasto Stołeczne Warszawa – reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy, B M R , Z J Ś , K A K , W P , o wszczęciu postępowania rozpoznawczego.

Pismami z dnia 16 sierpnia 2017 Przewodniczący Komisji zawiadomił pozostałe strony A A D – P , A F D , M Z K , J B K , G A K , E R , K A Z , P E B , M G M , T K R o wszczęciu postępowania rozpoznawczego.

Pismem z dnia 10 sierpnia 2017 r. zawiadomiono stronę E R o wszczęciu postępowania rozpoznawczego.

Pismem z dnia 11 sierpnia 2017 r. swój udział w postępowaniu zgłosił pełnomocnik beneficjentów decyzji: B R , T R , Z Ś , K A Z – radca prawny M A .

W piśmie z dnia 18 sierpnia 2017 r. adw. E F zgłosiła swój udział w sprawie jako pełnomocnik beneficjenta decyzji reprivatyzacyjnej E R .

Pismem z dnia 30 sierpnia 2017 r. zawiadomiono pełnomocnika strony E F o wszczęciu postępowania rozpoznawczego.

Postanowieniem z dnia 1 września 2017 r. Komisja wystąpiła z wnioskiem do Społecznej Rady o wydanie opinii w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr .

Orzeczeniem z dnia 21 września 2017 r. Komisja postanowiła przeprowadzić dowód z zeznań świadków M P , J J i M W na okoliczność postępowania i udziału w przedmiocie wydania decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr .

Postanowieniem z dnia 21 września 2017 r. Komisja połączyła do wspólnego rozpoznania sprawy dotyczące: decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr , sygn. akt R 6/17, decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia

nr _____, sygn. akt R 5/17 oraz decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ nr _____, sygn. akt R 7/17.

Postanowieniem z dnia 21 września 2017 r. Komisja dopuściła dowód z opinii biegłego grafologa na okoliczność ustalenia, czy podpisy na wniosku pełnomocnika dawnych właścicieli nieruchomości z dnia 30 grudnia 1946 r. w sprawie przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości warszawskiej nr hip. _____ położonej przy dawnej ul. Wielkiej Nr 2/Chmielnej Nr 50, obecnie _____ oraz na dokumencie o nazwie „*poświadczenie doręczenia, odbioru, wpłaty*”, stanowiącym zwrotne poświadczenie odbioru wezwania z dnia 20 października 1950 r. nr. l.dz. _____ złożone zostały przez adwokata W B _____, czy też są podpisami złożonymi przez adwokata S J J _____.

Zarządzeniem z dnia 22 września 2017 r. Przewodniczący Komisji wyraził zgodę na przedłużenie terminu do wydania opinii przez Społeczną Radę do dnia 5 października 2017 r.

Pismem z dnia 25 września 2017 r. udział w postępowaniu zgłosił pełnomocnik Prezydenta m. st. Warszawy – adw. E B _____. W przedmiotowym piśmie pełnomocnik wskazywała na brak zasadności wzywania do osobistego stawiennictwa Prezydenta m.st. Warszawy H G ____ – W na przesłuchanie w charakterze strony.

W dniu 26 września 2017 r. wpłynął do Komisji wniosek Prezydenta m. st. Warszawy o podejmowanie tylko czynności niecierpiących zwłoki w związku ze złożonym przez Prezydenta m.st. Warszawy wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Prezydentem m. st. Warszawy a Komisją.

W dacie 4 października 2017 r. przedłożone zostało do akt sprawy pełnomocnictwo do reprezentowania M P _____ przez adwokat J J _____ oraz adwokata K P _____.

W dniach: 8 września 2017 r., 11 września 2017 r., 12 września 2017 r., 3 października 2017 r. oraz 13 października 2017 r. udostępniono akta sprawy pełnomocnikom stron E F _____ oraz M A _____, I W _____ (z upoważnienia E B _____), którzy zapoznali się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

W dniu 5 października 2017 r. została przeprowadzona jawna rozprawa. Na rozprawie stawili się: strona postępowania P B _____, za stronę postępowania Miasto Stołeczne Warszawa stawili się pełnomocnicy adwokat Z G _____, pełnomocnictwo złożone do akt, adwokat B P _____, pełnomocnictwo złożone do akt, dyrektor Biura Spraw Dekretowych Urzędu m.st. Warszawy P R _____, pełnomocnictwo złożone do akt, za stronę E R _____ stawiała się pełnomocnik E F _____, za strony postępowania:

K A Z , B R A , T R , Z Ś
oraz A D stawił się pełnomocnik radca prawny M A , a za stronę
postępowania M K stawiała się w charakterze pełnomocnika córka E K ,
pełnomocnictwo złożone do akt.

Komisja postanowiła dopuścić dowód z zeznań świadków w osobach: J
J , M P , i M W , których przesłuchała w tym charakterze podczas
rozprawy.

Na rozprawie pełnomocnik strony postępowania E R , adwokat E F
złożyła dokumenty: pismo z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie potwierdzenia posiadania
obywatelstwa polskiego E R ; pismo Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z
dnia r. w zakresie wyznaczenia w roku 1946 r. zastępcy adwokata W
B w osobie S J J . Pełnomocnik złożył również wniosek dowodowy
w postaci dopuszczenia dowodu z opinii biegłego do spraw badania pisma ręcznego
na okoliczność ustalenia, czy podpisy na wnioskach z dnia 30 grudnia 1946 r. w sprawie
przyznania prawa zabudowy dotyczących nieruchomości przy ul. hip. i , ul.
i nr hip. , ul. Wielkiej Nr 2/Chmielnej Nr 50 hip. Nr zostały złożone
przez adwokata S J . W uzasadnieniu wskazała, że wniosek ten jest konieczny, aby
wykazać, iż na wyżej wymienionych dokumentach figuruje podpis zastępcy adwokata W
B tj. adwokata S J .

Pełnomocnik strony M K - E K oraz P B złożyli
wyjaśnienia w sprawie.

Komisja wydała postanowienie o ukaraniu grzywną H G - W za
niestawienie się przed Komisją.

Po zamknięciu rozprawy, w dniu 5 października 2017 r. Przewodniczący Komisji
zawiadomił o możliwości wypowiedzenia się stron co do zebranego materiału dowodowego
w terminie 14 dni od chwili zamknięcia rozprawy, zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a.

W dniu 5 października 2017 r. wpłynęła do Komisji opinia Społecznej Rady, w której
wskazano, że decyzja reprivatyzacyjna wywołała skutki rażąco sprzeczne z interesem
społecznym, a ponadto została wydana z rażącym naruszeniem prawa.

W dniu 11 października 2017 r. do Komisji wpłynęła opinia biegłego do spraw
badania pisma ręcznego K G sporządzona w formie ekspertyzy grafometrycznej,
sygnalitycznej oraz graficzno – porównawczej. Z wniosków opinii wynika, że na
następujących dokumentach:

- wniosku pełnomocnika dawnych właścicieli nieruchomości warszawskiej położonej przy dawnej ul. / , nr hip. ,

- wniosku pełnomocnika dawnych właścicieli nieruchomości warszawskiej położonej przy dawnej ul. / , nr hip. i ,

- wniosku pełnomocnika dawnych właścicieli nieruchomości warszawskiej położonej przy dawnej ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50, nr hip. ,

widnieją podpisy adwokata S J J nie adwokata W B .

Zgodnie z opinią, podpisy widniejące na pozostałych przekazanych do badania dokumentach:

- „poświadczenie doręczenia, odbioru, wpłaty”, stanowiące zwrotne poświadczenie odbioru wezwania z dnia 20 października 1950 r. nr. l.dz.

- „poświadczenie doręczenia, odbioru, wpłaty”, stanowiące zwrotne poświadczenie odbioru wezwania z dnia 20 października 1950 r. nr. l.dz. ,

- „poświadczenie doręczenia, odbioru, wpłaty”, stanowiącym zwrotne poświadczenie odbioru wezwania z dnia 20 października 1950 r. nr. l.dz.

skierowane do adwokata W B w celu uzupełnienia braków formalnych wymienionych wniosków, nie wykazują wystarczającej czytelności zapisów, by kategorycznie lub prawdopodobnie wskazać kto był ich autorem.

Na posiedzeniu niejawnym Komisja oddaliła wniosek dowodowy pełnomocnika strony E R – adwokat E F o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw badania pisma ręcznego złożony podczas rozprawy.

Zawiadomieniem z dnia 12 października 2017 r. Przewodniczący Komisji poinformował o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie o sygnaturze akt R 7/17 oraz o możliwości wypowiedzenia się stron postępowania, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

W dniu 19 października 2017 r. do Komisji wpłynęło pismo z dnia 18 października 2017 r. pełnomocnika strony M K – E K . W wymienionym piśmie pełnomocnik wskazywała, że przy ocenie decyzji zwrotowej Komisja powinna uwzględnić trzy istotne aspekty, które mogły rzutować na zarzucane braki formalne, a mianowicie: ówczesną sytuację polityczną, która pozwalała na szykanowanie pełnomocnika dawnych właścicieli, mecenasa W B , działania podejmowane w związku z przygotowaniem terenu pod PKiN i plac nazwany potem , wędrowkę dokumentów w okresie 70 lat po różnych urzędach i niewykluczone, że niewłaściwie archiwizowanych bądź nawet wykradzonych.

W piśmie procesowym z dnia 17 października 2017 r. pełnomocnik strony E R

– E F , wnosząc o utrzymanie w mocy decyzji reprivatyzacyjnej, ustosunkowała się do wyników opinii biegłego do spraw badania pisma ręcznego K G z dnia 8 października 2017 r. oraz do zebranego w sprawie materiału dowodowego. W szczególności dowodziła, że S J J , który mocą uchwały Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 7 listopada 1946 r. powołany został jako zastępca W B , był uprawniony do podpisywania wniosków składanych w imieniu mocodawców adwokata W B . Nadto powołując się na okoliczność przeprowadzenia w dniu 13 grudnia 1946 r., a więc krótko po aresztowaniu W B , rewizji w miejscu jego zamieszkania i prowadzenia kancelarii adwokackiej argumentowała, że skoro w tym czasie akta adwokackie znalazły się w posiadaniu organów bezpieczeństwa to mogły one ulec wybrakowaniu. Wskazując także na 70 – letni okres trwania postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie oraz na mające miejsce w tym okresie zmiany adresów i nazw organów podniosła zarzut zaginięcia części zgromadzonych akt.

Podkreśliła również, że w sprawie wniosek dekretowy nie został pozostawiony bez rozpoznania, ani nie doszło do umorzenia postępowania. Odnosząc się do tezy Rady Społecznej, zawartej w opinii z dnia 5 października 2017 r. – o braku wniosku dekretowego pochodzącego od osoby uprawnionej – uznała ją za nietrafną.

Adwokat E B - pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy, w piśmie procesowym z dnia 19 października 2017 r. złożyła dodatkowe wyjaśnienia, w którym powołując się na pismo z dnia 26 września 2017 r. w dalszym ciągu kwestionowała przypisany Prezydentowi m.st. Warszawy status strony. Nadto, podtrzymała zawartą w piśmie z dnia 26 września 2017 r. argumentację dotyczącą niepodejmowania przez Komisję czynności niecierpiących zwłoki w przypadku trwania sporu kompetencyjnego. Szeroko wskazywała też na kwestię dotyczącą sposobu przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków.

W piśmie procesowym z dnia 19 października 2017 r. pełnomocnik stron: J K , A D , Z Ś , B R , T R , K Z - M A zawnioskował o utrzymanie w mocy przedmiotowej decyzji, ewentualnie o umorzenie postępowania. Jednocześnie powołując się na wyniki opinii biegłego sądowego z zakresu ekspertyzy dokumentów, badań pisma ręcznego i psychograologii K G z dnia 8 października 2017 r., argumentował, że ustanowiony uchwałą Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 7 listopada 1946 r. zastępca W B adwokat S J był uprawniony do złożenia w imieniu dawnych właścicieli nieruchomości warszawskich przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 wniosku dekretowego. W ocenie pełnomocnika nie zasługuje również na uwzględnienie

2. Pierwotni właściciele nieruchomości

Pierwotnymi współwłaścicielami wskazanej nieruchomości, tj. uprawnionymi do złożenia wniosku o wydanie decyzji na podstawie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy, byli na podstawie aktu notarialnego z (rep. Nr , notariusz S B): A D (w częściach nieruchomości), M D (w częściach nieruchomości), A G K (w częściach nieruchomości), T K K (w częściach nieruchomości), J C S (w częściach nieruchomości) i S S (w częściach nieruchomości).

3. Postępowanie na podstawie wniosku dekretowego

3.1. W dniu 30 grudnia 1946 r. Nr , adw. S J J , pełniący funkcję zastępcy adw. W B złożył do Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy wniosek o następującej treści: „działając w imieniu i z upoważnienia właścicieli gruntu położonego przy ul. Wielkiej Nr 2/Chmielna Nr 50 Nr hipot. na zasadzie art. 7 dekretu z 26.X.1945 zgłaszam wniosek o przyznanie dotychczasowym właścicielom na powyższym gruncie prawa zabudowy za opłatą symboliczną”. Wskazane pismo nie zawierało oznaczenia współwłaścicieli, w imieniu których został złożony wniosek o przyznanie prawa własności czasowej, jak również nie została dołączona do niego opłata manipulacyjna oraz pełnomocnictwo.

3.2. Objęcie gruntu w posiadanie nastąpiło na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji w sprawie obejmowania gruntów przez gminę m.st. Warszawy (Dz.U. z 1948 r. Nr 6, poz. 43) w dniu 16 sierpnia 1948 r., tj. z dniem ukazania się ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Nr 20 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy.

Zgodnie z art. 7 ust.1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy, sześciomiesięczny termin na złożenie wniosku liczony od dnia objęcia gruntu przez gminę mijał dnia 16 lutego 1949 r. Wniosek zatem został złożony w terminie.

3.3. Pismem z dnia 20 października 1950 r. nr. 1.dz. adw. W B został wezwany, jako pełnomocnik właścicieli nieruchomości, do uzupełnienia braków formalnych wniosku z dnia 30 grudnia 1946 r. w sprawie przyznania prawa własności czasowej „w trybie art. 29 postępowania administracyjnego” (Dz.U. z 1928 r. Nr 36 poz. 341 z późn. zm.). Na dokumencie tym widnieje nieczytelny podpis osoby działającej w zastępstwie Kierownika Wydziału Polityki Budowlanej Prezydium Rady Narodowej J C . W piśmie wskazano, że niewykonanie wezwania w terminie miesięcznym od daty doręczenia spowoduje, że wniosek zostanie pozostawiony bez rozpoznania. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosków zawierało dyspozycję:

- 1) uiszczenia opłaty w kwocie 3000 złotych tytułem opłat manipulacyjnych związanych ze złożonym wnioskiem zgodnie z uchwałą Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 18 listopada 1947 r.,
- 2) złożenia zaświadczenia hipotecznego z działu I i II stwierdzającego tytuł własności ww. działki gruntu,
- 3) złożenia pełnomocnictwa.

Zgodnie z dokumentem znajdującym się w aktach administracyjnych Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy zatytułowanym: „Poświadczenie doręczenia, odbioru, wypłaty”, wymienione wyżej pismo doręczono na adres kancelarii adw. W B znajdujący się w Warszawie przy ul. w dniu 23 października 1950 r.

3.4. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r nie zostało wykonane w określonym terminie.

3.5. W rejestrze wniosków dekretowych, przechowywanym w Wydziale Skarbu Państwa i Nieruchomości Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie brak jest wpisu, informacji lub wzmianki o złożeniu wniosku w trybie art. 7 ust 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 50 poz. 279) – o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu położonego w Warszawie przy ul. Wielkiej 2/ Chmielnej 50, oznaczonej numerem hipotecznym .

3.6. Adwokat W E B został wpisany na listę adwokatów Izby Adwokackiej w Warszawie w marcu 1936 r. W okresie od dnia 16 marca 1945 r. do dnia 28 października 1946 r. wykonywał zawód adwokata w indywidualnej kancelarii adwokackiej w Warszawie przy ul. lok. , zaś od dnia 27 lipca 1956 r. do dnia 31 grudnia 1980 r. w Zespole Adwokackim nr 6 w Warszawie przy ul. lok. .

(vide: podanie adw. W B z dnia 26 marca 1956 r. o wpis na listę adwokatów, k. 40 akt osobowych adw. W B , pismo Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 31 marca 2017 r. nr k. 154 akt osobowych adw. W B).

3.7. W dniu , adw. W B został zatrzymany przez Wydział Śledczy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego do dyspozycji Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Od dnia r. na podstawie postanowienia sądu o tymczasowym aresztowaniu przebywał w „więzieniu ”. Następnie wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia : skazany został na sześć lat pozbawienia wolności. Wyrok ten został skrócony do trzech lat, z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres dwóch lat. W okresie od dnia do dnia przebywał w zakładzie karnym. Okres pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych upłynął z dniem

(vide: wyciąg z protokołu N.28 posiedzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 18 września 1947 r. na k. 24 akt osobowych prowadzonych dla adw. W B przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie, pismo Naczelnego Prokuratora Wojskowego z dnia 23 sierpnia 1947 r. k. 21 akt osobowych adw. W B , pismo Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 31 marca 2017 r. nr k. 154 akt osobowych adw. W B).

Uchwałą Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia adw. W B skreślony został z listy adwokatów w Izbie Adwokackiej w Warszawie. W dniu został ponownie wpisany na listę adwokatów i wykonywał ten zawód w Zespole Adwokackim Nr w Warszawie przy ul. lok. .

(vide: wyciąg z protokołu N.28 posiedzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 18 września 1947 r. k. 24 akt osobowych prowadzonych dla adw. W B przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie, pismo Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 31 marca 2017 r. nr k. 154 akt osobowych adw. W B).

Uchwałą z dnia 7 listopada 1946 r. Okręgowa Rada Adwokacka wyznaczyła adw. S J zastępcą W B z urzędu, „na czas niemożności

wykonywania przez niego zawodu adwokackiego”, o czym poinformowała go pismem z dnia 11 listopada 1946 r., nr dz. .

(vide: pismo dnia 11 listopada 1946 r., nr dz. Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie k. 13 akt osobowych adw. W B i k. 31 akt osobowych adw. S J J).

W piśmie z dnia 14 grudnia 1946 r., zaadresowanym do Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, adw. S J poinformował, że w dniu 13 grudnia 1946 r. funkcjonariusze Bezpieczeństwa Publicznego dokonali rewizji w gabinecie kancelarii adw. W B przy ul. , zamykając gabinet na klucz i zabierając klucz ze sobą. Nie mógł on więc wypełniać swoich obowiązków wynikających z zastępstwa W B . Powołał się na treść pisma z dnia 11 listopada 1946 r. oraz przedłożył jego odpis w załączeniu. O zaistniałym zdarzeniu adw. S J J poinformował pismem z dnia 14 grudnia 1946 r., nr dz. 3041 również Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie. Na tym samym dokumencie widnieje odręczna adnotacja z której wynika, że w dniu 19 grudnia 1946 r. zgłosił się do Biura Rady, adw. S J J będący zastępcą z urzędu adw. W B , oświadczając, że gabinet mec. B został otwarty przez władze Bezpieczeństwa Publicznego a klucz od gabinetu zwrócony. Pod wskazaną adnotacją widnieje nieczytelny podpis.

(vide: zawiadomienia adw. S J z dnia 14 grudnia 1946 r. k. 15-16 akt osobowych adw. W B i k. 230 – 230 akt sprawy R 7/17).

W dniu 13 października 1947 r. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie wystąpiła do Naczelnika Więzienia we Wronkach o wydanie zezwolenia adw. S J J na widzenie się z adw. W B przebywającym w tamtejszym więzieniu, celem omówienia spraw kancelaryjnych.

(vide: pismo Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie k. 22 akt osobowych adw. W B).

3.8. W latach dziewięćdziesiątych następcy prawni dawnych współwłaścicieli nieruchomości: Z Ś i B R (następczyni prawna T K), L D (następczyni prawna A K), M K (następczyni

prawna M D), A S i S K (następczyni prawna A D) prowadzili liczną korespondencję z Burmistrzem Dzielnicy Warszawa – Śródmieście Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami w przedmiocie przyznana im prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50, oznaczonej numerem hip. . Z Ś pismem z dnia 24 listopada 1990 r. poinformowała, że „dziadek T K pobudował w latach 1890-1898 kamienice zniszczone całkowicie w czasie Powstania Warszawskiego. Dziadek T K posiadał dwóch synów: A i T (mojego ojca). Ojciec mój T K już nie żyje. Ewentualnymi spadkobiercami 50% wartości gruntów jest moja matka L K , siostra B R i ja Z Ś . Grunty, na których stały nasze kamienice wchodzą obecnie prawdopodobnie w teren ”.

3.9. Pismem z dnia 15 marca 1991 r. nr – skierowanym do Z Ś – p.o. Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy Warszawa – Śródmieście U N poinformowała, że „obecnie brak jest aktów prawnych regulujących właściwość i tryb załatwiania roszczeń z tytułu przejęcia przez państwo nieruchomości warszawskich”, wobec czego wydział poprzestaje na rejestrowaniu wpływających wniosków i zastrzeżeń oraz kompletowaniu dokumentacji, celem sprawniejszego rozpatrywania – po ukazaniu się stosownych przepisów. Zwróciła się również z prośbą o dostarczenie wszelkich posiadanych dokumentów potwierdzając roszczenia, tj. m.in. postanowień sądu o nabyciu praw do spadku, odpisów aktów notarialnych i wyciągu z księgi hipotecznej.

L D pismem z dnia 23 maja 1991 r. zwróciła się „o przywrócenie posiadania [...] nieruchomości [...] stanowiących własność A G K oraz T K K w częściach równych niepodzielnie”. Do pisma załączyła kserokopię korespondencji adw. S J do M D z 28 maja 1947 r., zawiadamiającej o oczekującym na odebranie w kancelarii dokumentu „na mocy którego Okręgowy Urząd Likwidacyjny przywrócił posiadanie nieruchomości, położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej Nr 2/Chmielnej Nr 50”. Ponadto dołączyła zaświadczenie Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w z dnia 11 lipca 1946 r. o niemożności wydania zaświadczenia o stanie własności nieruchomości warszawskiej oznaczenie hipoteczne N w związku z nie odnalezieniem tomu II księgi hipotecznej, zawierającego informację o jego wydaniu na prośbę M D celem przedstawienia w Sądzie Grodzkim w .

Pismem nr _____ – skierowanym do L D – p.o. Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy Warszawa – Śródmieście B Ł poinformowała, że brak jest obecnie aktów prawnych regulujących właściwość i tryb załatwiania spraw roszczeń z tytułu przejęcia przez państwo nieruchomości warszawskich, wobec czego wydział poprzestaje na rejestracji wpływających wniosków i zastrzeżeń oraz kompletowaniu dokumentacji, celem sprawniejszego rozpatrywania spraw – po ukazaniu się stosownych przepisów oraz zwróciła się z prośbą o dostarczenie „wszelkich dokumentów potwierdzających roszczenia Pani jako strony”.

M K 1 lipca 1992 r. ponownie zwróciła się z prośbą o zwrot spornego gruntu. Pismem nr _____ z 5 listopada 1992 r. – skierowanym do M K – Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy Warszawa – Śródmieście B Ł poinformowała, że brak jest aktów prawnych regulujących właściwość i tryb załatwiania spraw roszczeń z tytułu przejęcia przez państwo nieruchomości warszawskich, wobec czego wydział poprzestaje na rejestrowaniu wniosków oraz kompletowaniu dokumentacji, celem sprawniejszego rozpatrywania spraw po ukazaniu się stosownych przepisów. Zwróciła się również z prośbą o dostarczenie dokumentów potwierdzających roszczenia B Ł jako strony, wskazując jako przykład postanowienie sądu o nabyciu praw do spadku.

A S i S K pismem z dnia 3 grudnia 1992 r. zwróciły się z wnioskiem „o zwrot będącego poza naszą własnością terenu”. Pismem z dnia 7 grudnia 1992 r., nr _____ skierowanym do A S – Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy Warszawa – Śródmieście B Ł poinformowała, że brak jest obecnie aktów prawnych regulujących właściwość i tryb załatwiania spraw roszczeń z tytułu przejęcia przez państwo nieruchomości warszawskich, wobec czego wydział poprzestaje na rejestrowaniu wniosków oraz kompletowaniu dokumentacji, celem sprawniejszego rozpatrywania spraw po ukazaniu się stosownych przepisów.

B R pismem z dnia 6 lipca 1999 r. poinformowała, że jest jedną ze spadkobierczyń T K K, wnioskując o przywrócenie posiadania nieruchomości. Pismem z 23 lipca 1999 r. nr _____ skierowanym do B R – Naczelnik Wydziału Geodezji i Nieruchomości Urzędu Dzielnicy Śródmieście Gminy Warszawa Centrum W U poinformowała, że sprawy związane z uregulowaniem zobowiązań Skarbu Państwa wobec poprzednich właścicieli nieruchomości warszawskich przejętych dekretem z 26.10.1945 r. są przedmiotem

prowadzonych prac legislacyjnych w Sejmie. Zadeklarowała również, że wniosek z 6 lipca 1999 r. został zarejestrowany, dołączony do akt nieruchomości i będzie mógł być rozpatrzony po ukazaniu się stosownych przepisów regulujących tą materię.

3.10. W dniu 24 kwietnia 2006 r., do Prezydenta m.st. Warszawy złożono następujące kserokopie dokumentów odnoszących się do wskazanej nieruchomości przy ul. Chmielnej 2/ Wielka 50:

- odpis pełnomocnictwa S S z 17 lipca 1946 r. upoważniającego adw. W B do prowadzenia „**sprawy o przywrócenie posiadania domu** przy ul. Wielkiej 2/Chmielna 50 nr hip. z prawem wnoszenia zażaleń, skarg apelacyjnych i kasacyjnych według uznania upoważnionego oraz do zapisywania się w [...] imieniu na Sąd Polubowny, zakończenia sprawy układem polubownym i przelewania pełnomocnictwa w trybie substytucji w części lub w całości”,

- odpis pełnomocnictwa J S , A K , M D i A D z 17 czerwca 1946 r. upoważniającego adw. W B do prowadzenia „**sprawy o przywrócenie posiadania domu** przy ul. Wielkiej 2/Chmielna 50 nr hip. z prawem wnoszenia apelacji i kasacji, przelania upoważnienia na inną osobę według swojego uznania, zakończenia spraw w drodze pojednawczej, tudzież do odbioru tytułów wykonawczych, wszelkich dokumentów [...],

- pismo adw. S J do M D z 28 maja 1947 r. zawiadamiające o oczekującym na odebranie w kancelarii dokumentu „**na mocy którego Okręgowy Urząd Likwidacyjny przywrócił posiadanie nieruchomości, położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej Nr 2/Chmielnej Nr 50**”,

- pismo adwokata [podpis nieczytelny] do M D z 13 grudnia 1946 r. zawierające prośbę o „**możliwie szybkie porozumienie [...] w sprawie przywrócenia posiadania domu ul. Wielka 2/ Chmielna 50.**

3.11. Pismem z dnia 15 października 2010 r. złożonym do Sądu Rejonowego dla w , Miasto Stołeczne Warszawa wniosło o ustanowienie kuratora dla nieobecnych J C S i S S , który miałby reprezentować te osoby jako strony postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o ustanowienie użytkownika wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej 2 róg. ul. Chmielnej. Postanowieniem z dnia 27 września 2011 r. sygn. akt Sąd Rejonowy dla w oddalił wniosek Miasta Stołecznego Warszawy, wskazując w uzasadnieniu rozstrzygnięcia, że aby ustanowić

uchylił postanowienie w przedmiocie ustanowienia kuratora w osobie E K dla J i S S .

W związku ze zgłoszeniem się do sprawy za pośrednictwem pełnomocnika radcy prawnego M A , następców prawnych dawnych właścicieli S S i J C S , Prezydent m.st. Warszawy wydał w dniu :
postanowienie nr o podjęciu postępowania zawieszono
postanowieniem z dnia w sprawie wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r.

3.12. Decyzją z dnia nr , sprostowaną postanowieniem z dnia nr , Prezydent m.st. Warszawy **rozpatrzył wniosek z dnia 30 grudnia 1946 r. o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu położonego w Warszawie przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 hip. nr , złożony przez S S , J S , A K , M D i A D reprezentowanych przez adw. W B .** W wymienionej decyzji organ I instancji ustanowił na lat 99 prawo użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o pow. m², położonego w Warszawie przy , opisanego w ewidencji gruntów jako działka nr z obrębu , dla której prowadzona jest księga wieczysta nr , na rzecz:

- 1) A D w udziale wynoszącym części gruntu,
- 2) E R w udziale wynoszącym części gruntu,
- 3) Z Ś w udziale wynoszącym części gruntu,
- 4) B R w udziale wynoszącym części gruntu,
- 5) T R w udziale wynoszącym części gruntu,
- 6) J K w udziale wynoszącym części gruntu,
- 7) G K w udziale wynoszącym części gruntu,
- 8) K A Z w udziale wynoszącym części gruntu,
- 9) M K w udziale wynoszącym części gruntu,
- 10) H K w udziale wynoszącym części gruntu,
- 11) K K w udziale wynoszącym części gruntu,
- 12) I W w udziale wynoszącym części gruntu,
- 13) M M w udziale wynoszącym części gruntu. \

W punkcie 2. decyzji Prezydent m.st. Warszawy ustalił czynsz symboliczny z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu w wysokości PLN (słownie: złotych) netto, płatny z góry w terminie do dnia 31 marca każdego roku na konto Urzędu Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy (pkt 2 decyzji). W uzasadnieniu wskazano, że nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50, ozn. hip. nr _____, leży na terenie objętym działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279- dalej dekret). Na podstawie art. 1 dekretu wszystkie grunty leżące w granicach miasta Warszawy przeszły na własność Gminy m.st. Warszawy, a po likwidacji gmin w 1950 r. na własność Skarbu Państwa. Skutek ten odnosił się także w odniesieniu do przedmiotowej nieruchomości. Następnie powyższy grunt z dniem 27 maja 1990 r. stał się własnością Dzielnicy-Gminy Warszawa-Śródmieście, co potwierdził Wojewoda Mazowiecki decyzją nr _____ z dnia _____, a na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361 ze zm.) przeszedł na własność Miasta Stołecznego Warszawy. Zdaniem organu, objęcie przedmiotowego gruntu w posiadanie przez Gminę m.st. Warszawy nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji w sprawie obejmowania gruntów przez gminę m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 6, poz. 43). Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia, grunty uważano za objęte w posiadanie z dniem wydania numeru organu urzędowego Zarządu Miejskiego, w którym zamieszczono ogłoszenie. Objęcie przedmiotowego gruntu przez gminę nastąpiło w dniu 16 sierpnia 1948 r., tj. z dniem ukazania się ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Nr 20 Rady Narodowej i zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, w związku z czym termin składania wniosków mijał dnia 16 lutego 1949 r.

Prezydent m.st. Warszawy wskazał, że zgodnie z zaświadczeniem Sądu Rejonowego dla _____, X Wydział Ksiąg Wieczystych z dnia _____, l. dz. _____, nieruchomość warszawska ozn. hip. nr _____ stanowiła przedmiot współwłasności A D _____ w _____ częściach, M D _____ w _____ częściach, A G K _____ w _____ częściach, T K _____ K _____ w _____ częściach, J _____ C _____ S _____ w _____ częściach, S _____ S _____ w _____ częściach.

Organ wskazał, że wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do ww. gruntu został złożony przez dawnych współwłaścicieli reprezentowanych przez adw. W _____ B _____ w dniu 30 grudnia 1946 r. Jednocześnie podzielił stanowisko wyrażone w uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 września 2003 r., OPS 3/03 (opubl. Prokuratura

i Prawo 2003, nr 11), zgodnie z którym termin do zgłoszenia przez dotychczasowego właściciela gruntu określonego w art. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) wniosku o przyznanie mu na tym gruncie prawa wieczystej dzierżawy (własności czasowej), o którym mowa w art. 7 ust. 1 tego dekretu, jest zachowany także wówczas, gdy wniosek został zgłoszony przed objęciem gruntu w posiadanie przez gminę. Z tych przyczyn organ stwierdził, że wniosek o przyznanie prawa własności czasowej został złożony skutecznie i podlega rozpatrzeniu w trybie przepisów dekretu.

Organ stwierdził ponadto, że w materiale dowodowym zgromadzono dokumenty potwierdzające następstwo prawne po dawnych właścicielach nieruchomości, tj.

- postanowienie Sądu Rejonowego w _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po T K zmarłym dnia _____, nabyły: L K, B R, Z Ś po części spadku każda z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego w _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po L K zmarłej dnia _____, nabył w całości T R,

- postanowienie Sądu Rejonowego w _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po A G K zmarłym dnia _____ nabyli w zakresie nieobjętym wspólnością majątkową: H L, L D, K T M po części spadku każda z nich, zaś w zakresie objętym wspólnością majątkową wyłącznie L D, K T M po części spadku każda z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po L D zmarłej dnia _____ nabył A F D w całości,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po H L zd. B zmarłej dnia _____ nabyli K T M i A F D po części spadku każde z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego w _____ z dnia _____, stwierdzające, że spadek po A D zmarłym w dniu _____ : nabyli: S D w częściach, S M K w częściach i A S S w częściach z wyłączeniem udziału objętego ustawową wspólnością małżeńską, majątek objęty ustawową

wspólnością małżeńską nabyli S M K i A S S po części spadku każda z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego w z dnia , stwierdzające, że spadek po S D zmarłej dnia nabyły: S M K i A S S po części spadku każda z nich,

- akt poświadczenia dziedziczenia Rep. A nr sporządzony w dniu r. przez R G – notariusz w , stwierdzający, że spadek po S M I K zmarłej dnia nabyli H K K i K A K po części spadku każde z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla z dnia , stwierdzające, że spadek po M J D zmarłym dnia nabyła w całości M Z K ,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla z dnia , stwierdzające, że spadek po S S zmarłej dnia r. nabyli: córka K W K w częściach spadku oraz mąż J C S w części spadku, z wyłączeniem udziału spadkodawczyni w majątku dorobkowym, który w całości nabyła córka K W K ; spadek po J C S zmarłym dnia nabyły: żona J S oraz córka K W K po części spadku każda z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla z dnia , stwierdzające, że spadek po K W K zmarłej dnia nabyli: syn G A K i córka J B K po części spadku każde z nich,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla z dnia , stwierdzające, że spadek po J S zmarłej dnia nabył w całości syn S W B ,

- postanowienie Sądu Rejonowego dla z dnia 1 , stwierdzające, że spadek po S W B zmarłym dnia nabyła w całości córka K A Z ,

- postanowienie Sądu Rejonowego w z dnia , stwierdzające, że spadek po A S S zmarłej dnia nabyły córka I N B i wnuczka M G M po części spadku każda z nich,

- postanowienie Sądu Okręgowego w z dnia 18 maja 2012 r., , uznające za skuteczne na obszarze Polski, z wyłączeniem nieruchomości położonych w Polsce, orzeczenie Sądu Najwyższego w Prowincji z dnia 13 października 2009 r. nr akt stwierdzające, że kuratorem masy spadkowej przy istnieniu testamentu po zmarłej w dniu 25 kwietnia 2009 r. C M została ustanowiona E R ,
- odpis skrócony aktu małżeństwa (USC m.st. nr z dnia 19 września 2012 r.), na mocy którego I B po zawarciu małżeństwa z H W przyjęła nazwisko W .

Zdaniem organu, wnioski o przyznanie prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkowania wieczystego) zasługiwał na uwzględnienie jako złożony w terminie przez osoby do tego uprawnione. Organ stwierdził, że zachodzą okoliczności pozwalające na oddanie spadkobiercom dawnego współwłaściciela przedmiotowego gruntu w użytkowanie wieczyste. Zauważył, że przedmiotowa nieruchomość jest objęta obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego otoczenia Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, przyjętym przez Radę m.st. Warszawy uchwałą Nr XCIV/2749/2010 z dnia 9 listopada 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 4 grudnia 2010 r. Nr 201, poz. 5774). Przedmiotowy teren znajduje się w strefie oznaczonej symbolem , dla której jako przeznaczenie podstawowe plan ustala usługi z zakresu: handlu, administracji i biur, gastronomii, finansów i bankowości, wystawiennictwa, kultury zaś jako przeznaczenie uzupełniające - parking podziemny.

Organ ustalił, że korzystanie z gruntu przez spadkobierców dawnych współwłaścicieli da się pogodzić z jego przeznaczeniem w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

3.13. Aktem notarialnym z dnia (repertorium A)
w siedzibie Kancelarii Notarialnej P S , P Spółka
Cywilna przy ul. w , przed notariuszem P S
doszło do zawarcia umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste.

Przedstawiciele Miasta Stołecznego Warszawy w wykonaniu ostatecznej decyzji Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia nr , na podstawie przepisów dekretu oraz w związku z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami i Kodeksu cywilnego oświadczyli, że oddają w użytkowanie wieczyste grunt o obszarze m 2 położony w Warszawie przy , oznaczony w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna numer w obrębie na rzecz

A D w udziale wynoszącym części gruntu, E R w udziale wynoszącym części gruntu, Z Ś w udziale wynoszącym części gruntu, B R w udziale wynoszącym części gruntu, T R w udziale wynoszącym części gruntu, J K w udziale wynoszącym części gruntu, G K w udziale wynoszącym części gruntu, K Z w udziale wynoszącym części gruntu, M K w udziale wynoszącym części gruntu, H K w udziale wynoszącym części gruntu, K K w udziale wynoszącym części gruntu, I W w udziale wynoszącym części gruntu, M M w udziale wynoszącym części gruntu, na lat 99 to jest do dnia 5 czerwca 2112 roku na co A D, E R, Z Ś, B R, T R, J K, G K, K Z, M K, H K, K K, I W, M M wyrazili zgodę.

W umowie Przedstawiciele Miasta Stołecznego Warszawy oświadczyli, że „czynsz symboliczny” z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu opisanego w § 1 aktu notarialnego w wysokości PLN (słownie: złotych) został ustalony zgodnie z § 3 uchwały XVIII/579/2007 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 8 listopada 2007 r. to jest w wysokości zł za każdy metr kwadratowy gruntu i będzie płatny wraz z doliczonym podatkiem z góry w terminie do dnia 31 marca każdego roku na stosowne konto m.st. Warszawy.

3.14. Decyzją z dnia nr Zarząd Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy po rozpatrzeniu wniosków złożonych w dniu 30 sierpnia 2013 r. przez I N W, w dniu 11 września 2013 r. przez E R, H K i K A K, w dniu 23 września 2013 r. przez Z J Ś i B M R działającą w imieniu własnym oraz T K R, oraz w dniu 27 września 2013 r. przez J B K i G A K, w dniu 30 września 2013 r. przez M G M, w dniu 14 października 2013 r. przez M K i A F D oraz w dniu 7 listopada 2013 r. przez K A Z **o nieodpłatne przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie przy . orzekł:**

1. o nieodpłatnym przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego:
 - A F D w udziale wynoszącym części gruntu,

- E R w udziale wynoszącym części gruntu,
- Z J Ś w udziale wynoszącym części gruntu,
- B M R w udziale wynoszącym części gruntu,
- T K R w udziale wynoszącym części gruntu,
- J B K w udziale wynoszącym części gruntu,
- G A K w udziale wynoszącym części gruntu,
- K A Z w udziale wynoszącym części gruntu,
- M Z K w udziale wynoszącym części gruntu,
- H K K w udziale wynoszącym części gruntu,
- K A K w udziale wynoszącym części gruntu,
- I N W w udziale wynoszącym części gruntu,
- M G M w udziale wynoszącym części gruntu,

w prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie przy ,
 stanowiącej działkę ewidencyjną oznaczoną numerem , z obrębu o powierzchni
 m², ujawnionej w księdze wieczystej KW nr prowadzonej przez Sąd
 Rejonowy dla - X Wydział Ksiąg Wieczystych.

3.15. Spadek po H K K nabył brat zmarłej K A K na
 mocy aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia 9 lutego 2015 r. sporządzonego w Kancelarii
 notariusz K O (rep. A numer). Spadek ten obejmował udział w
 prawie własności nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę gruntu numer o
 powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st.
 Warszawa, objętej księgą wieczystą numer .

3.16. Umową darowizny z dnia 3 kwietnia 2015 r. sporządzoną przed notariuszem B
 Ł w kancelarii notarialnej w (rep. A numer) T K R
 dokonał na rzecz swojej matki B M R darowizny swojego udziału
 wynoszącego części we współwłasności nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę
 gruntu numer o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica
 Śródmieście, gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer .

Umową darowizny z dnia 31 marca 2015 r. sporządzoną przed notariuszem B Ł w kancelarii notarialnej w (rep. A numer) B M R dokonała na rzecz swojej siostry Z J Ś darowizny swojego udziału wynoszącego części we współwłasności nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę gruntu numer o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer .

Na mocy umowy o dział spadku i umowy darowizn sporządzonych w przed notariuszem P P dnia 10 czerwca 2014 r. spadkobierczyni po zmarłej dnia 27 stycznia 2011 r. A S S - wnuczka M M oraz córka I N W dokonały działu spadku po zmarłej, w ten sposób, że udział wynoszący części w nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer nabyła I N W w całości, bez obowiązku wzajemnych spłat i dopłat.

Zgodnie z zawartą umową I N W , darowała:

- swojej córce A A D – P udział we współwłasności wynoszący części w nieruchomości stanowiącej działkę nr o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer , a A A D – P darowiznę tę przyjęła.

- swojemu synowi P E B udział we współwłasności wynoszący części w nieruchomości stanowiącej działkę nr o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer a A M B działająca w imieniu swojego męża P E B darowiznę tę przyjęła,

- swojej małoletniej wnuczce W P udział we współwłasności wynoszący części w nieruchomości stanowiącej działkę nr o powierzchni ha, położonej przy w Warszawie, dzielnica , gmina m st. Warszawa, objętej księgą wieczystą numer a A A D – P jako przedstawiciel ustawowy darowiznę tę przyjęła.

3.17. Z treści księgi wieczystej o nr wynika, że aktualnymi współwłaścicielami nieruchomości położonej w Warszawie przy (dawniej ul. Wielka Nr 2/ Chmielna Nr 50), są: A F D , E R , Z J

Ś , B M R , J B K , G A K , K
A Z , M Z K , K A K , A A D
- P , P E B , W P .

3.18. Z informacji uzyskanej w dniu 27 lipca 2017 r. (pismo z dnia 20 lipca 2017 r. znak od Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie wynika, że nieruchomość gruntowa, położona w Warszawie przy , stanowiąca działkę ewidencyjną oznaczoną numerem , z obrębu , ujawniona w księdze wieczystej KW nr prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla X Wydział Ksiąg Wieczystych nie została wpisana do rejestru zabytków nieruchomych i archeologicznych województwa mazowieckiego, nie figuruje w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz nie została wskazana do włączenia do tejże ewidencji. Jednakże obecnie trwa postępowanie w sprawie wpisania do rejestru zabytków terenu wokół Pałacu Kultury i Nauki, położonego w m.st. Warszawie w granicach wyznaczonych następującymi ulicami: od północy – ul. , od wschodu – ul. , od południa – , od zachodu – ul. , (obręb , dzielnica).

3.19. Komisja ustaliła stan faktyczny sprawy na podstawie materiału dowodowego przekazanego przez: Prezydenta m.st. Warszawy, tj. akt o sygn. akt , przesłanych Komisji przy piśmie Urzędu m.st. Warszawy z dnia 19 lipca 2017 r. znak , dotyczących decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie tj. akt o sygn. akt , przesłanych Komisji przy piśmie z dnia 22 czerwca 2017 r., dotyczących postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 października 2011 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie wniosku dawnych właścicieli o ustanowienie prawa własności czasowej, Zarządu Dzielnicy Miasta Stołecznego Warszawy, tj. akt o sygn. akt nr , nadesłanych przy piśmie z dnia 25 lipca 2017 r., w sprawie przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości gruntowej, położonej w Warszawie przy , a także uwierzytelnionych kserokopii akt osobowych adwokatów W B i S J J prowadzonych przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie, uwierzytelnionej kserokopii kopi książki hipotecznej nieruchomości, oznaczonej nr hip. (zespół akt nr , pn. Hipoteka

Warszawska), sygn.arch , nadesłanej przez Archiwum Państwowe w Warszawie. Komisja ustaliła również stan faktyczny na podstawie zeznań świadków M P , J J , M W .

Przesłuchany w charakterze świadka na rozprawie w dniu 5 października 2017 r. J J pełniący funkcję Wiceprezydenta Warszawy, nadzorujący Biuro Gospodarki Nieruchomościami, zeznał, że: „(...) organ, który rozpoznawał ten wniosek mógł skorzystać z zapisów rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym z 1928 r. i z jakiś powodów z tych przepisów nie skorzystał, nie umarżając postępowania, tylko zostawiając je bez rozpoznania”, ale jego zdaniem „(...) były one nadal postępowaniami otwartymi i toczącymi się”. Świadek J J dodał przy tym, że jego poprzednicy „(...) jeszcze przez ostatnich kilkadziesiąt, kilkanaście lat zastanawiali się, w jaki sposób można to postępowanie administracyjne zakończyć”.

Z kolei z zeznań świadka M P , pełniącego – w badanym okresie – funkcję jednego z trzech kierowników w Wydziale Biura Gospodarki Nieruchomościami, wynika, że okoliczność zatrzymania i przebywania adw. W B w więzieniu oraz wynikającego z tego faktu jego zastępstwa przez adw. S J J w chwili składania wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. nie była w postępowaniu przed Prezydentem m.st. Warszawy ani znana, ani analizowana.

Świadek M W zeznała przed Komisją, że była referentem spraw dotyczących nieruchomości położonych przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej, 50 / , ul. / , obecnie w latach 2006, 2007 oraz 2008. W złożonych na rozprawie przez Komisję w dniu 5 października 2017 r. zeznaniach, świadek M W wskazała, że wobec przedłożenia w dacie 24 kwietnia 2006 r. do sprawy dotyczącej nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 przez tamtejszą stronę M K - dwóch pełnomocnictw z 17 lipca 1946 r. oraz z dnia 17 czerwca 1946 r., upoważniających W B do reprezentowania dawnych właścicieli w sprawie „przywrócenia posiadania domu przy ul. Wielkiej 2/Chmielna 50”, M W poświadczyła ich zgodność z oryginałem.

Opisane wyżej zeznania świadków, w zakresie, w jakim odnosiły się okoliczności faktycznych, które towarzyszyły rozpoznaniu wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. dotyczącego nieruchomości położonej w Warszawie przy (dawna ul. Chmielna 50/Wielka 2, i wydanej decyzji reprivatyzacyjnej, nie budziły wątpliwości Komisji i zasługiwały na przyznanie im waloru wiarygodności. W pozostałej części zeznania

świadków M P , J J , M W nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Komisja ustaliła stan faktyczny sprawy również na podstawie opinii biegłej sądowej z zakresu ekspertyzy dokumentów, badań pisma ręcznego i psychografologii K G z dnia 8 października 2017 r. Sporządzona opinia nie budzi wątpliwości Komisji w zakresie jej wartości merytorycznej. Odpowiada również standardom z punktu widzenia jej poprawności formalnej.

III

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje.

1. Rażące naruszenie prawa procesowego tj. art. 61 § 1 k.p.a. w związku z art. 7 ust. 1 dekretu oraz art. 105 § 1 k.p.a.

1.1. Decyzja Prezydenta m. st. Warszawy z dnia nr została wydana z rażącym naruszeniem prawa tj. art. 61 § 1 k.p.a. w zw. z art. 7 ust. 1 dekretu, polegającym na rozpatrzeniu przez Prezydenta m. st. Warszawy podania o wszczęcie postępowania administracyjnego w postaci wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r., pomimo jego wcześniejszego pozostawienia bez rozpoznania przez Prezydium Rady Narodowej w listopadzie 1950 r. Brak było podstaw prawnych do prowadzenia przez Prezydenta m.st. Warszawy, i wydania decyzji merytorycznej.

1.2. Wniosek z dnia 30 grudnia 1946 r., co do którego nie uzupełniono w terminie braków formalnych był bezskuteczny, w efekcie czego podlegał on pozostawieniu bez rozpoznania przez Prezydium Rady Narodowej w listopadzie 1950 r. Mimo tego Prezydent m.st. Warszawy potraktował ów wniosek jako inicjujący postępowanie administracyjne w sprawie, która zakończyła się już na etapie wszczęcia.

Prowadzenie postępowania było zatem z przyczyn formalnych niedopuszczalne. Wszczęcie na nowo przez Prezydenta m.st. Warszawy postępowania w sprawie wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. pozbawione było podstawy prawnej z uwagi na całkowite pominięcie faktu nieuzupełnienia istotnych braków formalnych wniosku

dekretowego w 1950 r. Postępowanie wszczęte ponownie w wyniku takiego rażącego niedopatrzenia urzędników Miasta Stołecznego Warszawy jako bezprzedmiotowo najwyżej zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. powinno zostać umorzone, czego zaniechano w sprawie i wydano decyzję merytoryczną. Wskazany przepis jednoznacznie określa w takiej sytuacji czynność procesową (umorzenie postępowania) nakazaną prawem, której zaniechanie stanowi ciężkie, kwalifikowane naruszenie wspomnianego przepisu.

Prezydent m.st. Warszawy wszczynając na nowo postępowanie i wydając decyzję rozstrzygającą merytorycznie wniosek dekretowy z dnia 30 grudnia 1946 r. rażąco naruszył art. 61 § 1 k.p.a. i art 105 § 1 k.p.a. Nie ulega wątpliwości, że postępowanie w sprawie tego wniosku zostało zakończone w latach 50. ubiegłego wieku. Nie istniały podstawy do procedowania co do wniosku z uwagi na formalne zakończenie sprawy indywidualnej już na etapie postępowania przed Prezydium Rady Narodowej. Organ orzekający wydając decyzję reprzywatyzacyjną odnoszącą się do przedmiotu sprawy już rozstrzygniętej naruszył powagę sprawy ostatecznie rozstrzygniętej pozostawieniem wniosku dekretowego bez rozpoznania wskutek bezskutecznego upływu terminu na uzupełnienie jego braków formalnych.

Zgodnie z art. 61 k.p.a., postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Przepis ten przewiduje zatem dwa sposoby wszczęcia ogólnego postępowania administracyjnego. W obu przypadkach czynności skutkujące wszczęciem postępowania powinny być podjęte przez podmioty uprawnione i powinny odpowiadać określonym w przepisach wymaganiom. Według wyroku NSA w Warszawie z dnia 26 lutego 2009 r., I OSK 554/08, LEX nr 518252, niedopuszczalne jest mieszanie trybów postępowania, tj. traktowanie postępowania wszczętego na wniosek tak, jak postępowania wszczętego z urzędu.

Przepisy prawa materialnego zasadniczo określają sposób wszczęcia postępowania administracyjnego. Takim przepisem jest art. 7 ust. 1 dekretu, który stanowi, że: „Dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie – użytkownicy gruntu mogą **w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek** o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną”.

W doktrynie zgodnie się przyjmuje, że wniosek strony zawierający żądanie załatwienia sprawy administracyjnej powinien odpowiadać wymaganiom określonym

w przepisach o postępowaniu administracyjnym. Niezachowanie tych wymagań nie wywołuje skutków w sferze wszczęcia postępowania, gdyż taki wniosek podlega pozostawieniu podania bez rozpoznania (por. NSA we Wrocławiu z dnia 4 grudnia 1987 r., SA/Wr 829/87, niepubl.). W sytuacji gdy przepisy szczególne wyraźnie stanowią, w jakich wypadkach wszczyną się postępowanie z urzędu lub na wniosek, organ jest związany tymi przepisami.

1.3. Z ustaleń poczynionych przez Komisję wynika, że w dacie złożenia wniosku z dnia 30 grudnia 1946 r. w sprawie przyznania prawa zabudowy za opłatą symboliczną przez adw. S J J , działającego w imieniu dawnych właścicieli gruntu położonego w Warszawie przy ul. Wielkiej Nr 2 / Chmielna Nr 50 hip. Nr , tj. w dniu 3 stycznia 1947 r., obowiązywało rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 36, poz. 341 ze zm.; dalej: „rozporządzenie” albo „rozporządzenie o postępowaniu administracyjnym”).

Zgodnie z art. 191 § 1 k.p.a. (w brzmieniu pierwotnym) sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu mają być do ich ukończenia w danej instancji rozpoznawane według przepisów dotychczasowych. Przepis przejściowy przyjmował zatem za zasadę, że postępowania niezakończone będą prowadzone według przepisów o rozporządzeniu z 1928 r.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. d) i e) w/w rozporządzenia, podanie pierwsze w sprawie powinno zawierać podpis i adres petenta. Z treści art. 16 ust. 2 rozporządzenia należy z kolei wnioskować, że podpis powinien obejmować czytelne wskazanie nazwiska. W myśl art. 16 ust. 3 rozporządzenia, podania bez podpisu lub też z podpisem wykonanym sposobem mechanicznym władza może nie przyjąć, o ile ma wątpliwości, czy podanie zostało wniesione z wolą osoby zainteresowanej. W razie potrzeby władza wyznacza stosowny termin dla potwierdzenia podania. Zgodnie z treścią art. 16 ust. 4 rozporządzenia, podobnie władza może postąpić również w wypadkach, gdy podanie ma inne braki formalne

1.4. Wezwanie z dnia 20 października 1950 r. , podpisane przez występującego w zastępstwie Kierownika Wydziału Polityki Budowlanej – J C , w zakresie w którym pełnomocnik dawnych właścicieli adw. W B został wezwany do uzupełnienia braków formalnych wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. poprzez złożenie zaświadczenia hipotecznego i pełnomocnictwa, znajdowało swoje umocowanie w przepisach rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia, osoba interesowana może do zastąpienia siebie upoważnić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie. Art. 12 ust. 2 wymienionego rozporządzenia stanowił, że oprócz pełnomocnictw, sporządzonych lub poświadczonych w urzędach i przez notariuszów, są dopuszczalne również pełnomocnictwa

prywatne, o ile ich wiarygodność nie budzi wątpliwości. Z uwagi na treść art. 11 w zw. z art. 12 rozporządzenia, organ był zatem uprawniony do zażądania pełnomocnictwa, które upoważniało adwokata do reprezentowania właścicieli nieruchomości. Uprawnione było także żądanie dokumentów, które potwierdzałyby tytuł własności do przedmiotowej nieruchomości.

1.5. Jak wynika z opinii biegłego grafologa z dnia 8 października 2017 r., widniejący na wniosku dekretowym z dnia 30 grudnia 1946 r. sporządzonym na papierze firmowym i opatrzonym pieczętą „ W B Adwokat”, nieczytelny podpis należał do wskazanego zastępcy adwokata W B - S J J , który pełnił w tym czasie zgodnie z uchwałą Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia 7 listopada 1946 r. funkcję zastępcy z urzędu.

1.6. Adw. S J J , od 19 grudnia 1946 r. posiadał nieograniczony dostęp do kancelarii adwokackiej W B , a tym samym i do pełnomocnictw udzielonych W B oraz do danych jego mocodawców. Komisja ustaliła także, że wymienione wyżej pismo Kierownika Wydziału Polityki Budowlanej Prezydium Rady Narodowej z dnia 20 października 1950 r. wzywające pełnomocnika dawnych współwłaścicieli nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 do uzupełnienia braków formalnych zostało skutecznie doręczone na adres siedziby kancelarii adw. W B . Powyższe okoliczności wskazują, że adw. S J J miał pełne rozeznanie co do stanu prowadzonej przez adw. W B sprawy nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50. Podpisując wniosek dekretowy S J J miał w konsekwencji zarówno możliwość nawiązania kontaktu z klientami W B , będącymi dawnymi właścicielami nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 jak również z ich pełnomocnikiem adw. W B , który nie wykonując wprawdzie w tym czasie zawodu adwokata, znajdował się już na wolności, po zwolnieniu go z więzienia 28 października 1948 r.

Nawiązując kontakt z adw. W B lub z jego klientami, dawnymi właścicielami nieruchomości przy ul. Wielkiej 2 /Chmielnej 50, uzyskując wymagane prawem dokumenty warunkujące skuteczne złożenie wniosku dekretowego, adw. S J J miał możliwość dopełnienia wszelkich niezbędnych formalności zmierzających do przyjęcia przez Prezydium Rady Narodowej i potwierdzenia przez ten organ jako skutecznie złożony wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r.

O istnieniu obiektywnej możliwości dopełnienia przez adw. S J J jako zastępcy adw. W B wymagań formalnych pisma z dnia 30

grudnia 1946 r., wskazanych w wezwaniu Kierownika Wydziału Polityki Budowlanej Prezydium Rady Narodowej z dnia 20 października 1950 r. świadczy także inna okoliczność.

Adw. S J J działając w innej sprawie pismem z dnia 28 maja 1947 r. jako zastępca adw. W B zwracał się do jednego z dawnych współwłaścicieli nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 M D , zawiadamiając go o oczekującym na odebranie w kancelarii dokumentu „na mocy którego Okręgowy Urząd Likwidacyjny przywrócił posiadanie nieruchomości, położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej Nr 2/Chmielnej Nr 50”. Wskazana okoliczność potwierdza, że adw. S J J miał pełny dostęp do akt sprawy Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego, w konsekwencji do danych adresowych stron tego postępowania, którymi również jak w przypadku wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r byli dawni właściciele nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50.

1.7. Zgodnie z obowiązującym w okresie wykonywania przez adwokata S J funkcji zastępcy adw. W B art. 76 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 maja 1938 r. Prawo o ustroju advokatury (Dz. U. nr 33, poz. 289), uchwała Okręgowej Rady Adwokackiej o ustanowieniu z urzędu zastępcy dla adwokata w przypadku skreślenia go z listy zastępowała substytucję, udzieloną przez adwokata. Wskazana regulacja umocowywała więc zastępcę do skutecznego podejmowania czynności procesowych w imieniu i na rzecz mocodawców pełnomocnika, ale i również nakładała na zastępcę adwokata obowiązek dochowania należytej staranności w zakresie prowadzenia powierzonych mu jako pełnomocnikowi spraw jego klientów.

Zastępca adw. W B , adw. S J J , już po skutecznym wezwaniu skierowanym do pełnomocnika W B do uzupełnienia braków formalnych wniosku dekretowego nie dochował wymagań należytej staranności w podejmowaniu czynności w imieniu i na rzecz mocodawców adw. W B . Składający wniosek dekretowy S J J nie wylegitymował się prawomocnym umocowaniem do reprezentacji właścicieli nieruchomości przy ul. Wielkiej Nr 2/ Chmielnej 50. Dodatkowo wymagane do skutecznego złożenia wniosku, wymienione w wezwaniu Prezydium Rady Narodowej z dnia 20 października 1950 r., zaświadczenie z sądu hipotecznego, nie zostało dołączone do akt sprawy przez wskazanego zastępcę pełnomocnika.

Niedochowanie przez wymienionego zastępcę adw. W B wymagań potrzebnych dla skutecznie złożonego wniosku, nie dawało możliwości merytorycznego

odniesienia się przez właściwy organ do wniosku dekretowego dawnych właścicieli nieruchomości, położonej w Warszawie przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50.

1.8. Wobec złożonego w dniu 30 grudnia 1946 r. wniosku, postępowanie Prezydium Rady Narodowej było prowadzone zgodnie z obowiązującym w dacie jego złożenia art. 16 ust. 4 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym. Przepis ten stanowił, że gdy podanie (wniosek) ma braki formalne, organ wyznacza stosowny termin dla ich usunięcia. Z treści tego przepisu (w powiązaniu z treścią cytowanego wcześniej ustępu 3) wynika, że organ może „nie przyjąć” podania (wniosku) zawierającego braki formalne w przypadku braku jego „potwierdzenia”.

W literaturze i orzecznictwie dotyczącym art. 16 wymienionego rozporządzenia z 1928 r. wskazywano, że skoro sprawy wszczyna się jeśli nie z urzędu, to na skutek podania strony. Podania są to prośby, odwołania, skargi, zażalenia itp. (*vide* ust. 1 art. 15 ww. rozporządzenia). Art. 16 przewiduje określone minimalne wymogi, którym podania (wnioski) powinny odpowiadać. Najistotniejszymi elementami są dane dające podstawę do stwierdzenia, od kogo podanie pochodzi i osnowa podania. Dlatego też – w myśl wspomnianego przepisu – władza może nie przyjąć podania posiadającego usterki, przede wszystkim w tych właśnie kwestiach.

Przepis ust. 1 art. 16 rozporządzenia miał ten skutek, że władza, do której wpłynęło podanie zredagowane bez zachowania wymogów tego przepisu, mogła pozostawić podanie bez biegu i wezwać osobę interesowaną do usunięcia braków wyznaczając jej ku temu odpowiedni termin. Jeżeli osoba interesowana w wyznaczonym terminie braku nie usunęła, władza winna była podania „nie przyjąć” (termin z ust. 3 art. 16 rozporządzenia), tj. uznać podanie za niewniesione, o ile brak jest tak istotny, że uniemożliwia urzędowanie. Podanie bez podpisu lub też z podpisem wykonanym sposobem mechanicznym władza, która powzięła wątpliwość, czy zostało wniesione z wolą osoby interesowanej, może nie przyjąć (uznać za niewniesione), o tyle tylko, o ile wezwała osobę interesowaną do potwierdzenia wniesienia podania w terminie wyznaczonym, ale bezskuteczne.

Należy jednocześnie podkreślić, że pismo, którego braki formalne zostały usunięte w wyznaczonym terminie, wywoływało skutki prawne od dnia jego złożenia, tj. *ex tunc*. Konsekwencją usunięcia braków jest kontynuacja postępowania administracyjnego zainicjowanego pierwotnym wnioskiem, a nie wszczęcie „nowego” postępowania. „Jeżeli zatem warunkiem uwzględnienia żądania strony jest wniesienie do organu podania w określonym ustawowo terminie (a taka sytuacja ma miejsce w sprawach o ustanowienie stosownego prawa do gruntu w trybie przepisów dekretu z dnia 26 października 1945 r.), to

dla oceny dochowania tego terminu miarodajna jest data doręczenia organowi administracji publicznej pierwotnego podania (obarczonego brakami formalnymi), a nie data usunięcia jego braków” (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 10 września 2012 r., I SA/Wa 584/12, publ.: orzeczenia.nsa.gov.pl).

Na gruncie analizowanej sprawy kluczowe znaczenie ma okoliczność, iż nakaz wyrażony w art. 16 ust. 3 ww. rozporządzenia, w myśl którego: ”(...) - w razie potrzeby władza wyznacza stosowny termin ...” – wyklucza swobodne uznanie władzy (*vide* E. Iserzon, *Postępowanie administracyjne. Komentarz – orzecznictwo – okólniki*, Kraków 1937, s. 51). Prezydium Rady Narodowej obowiązane zatem było – w związku ze złożeniem w dniu 30 grudnia 1946 r. wniosku o przyznanie prawa własności czasowej – do:

- 1) wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia braków formalnych podania w odpowiednim terminie, w tym przede wszystkim do przedłożenia przez W B pełnomocnictwa do prowadzenia sprawy, o której stanowi art. 7 ust. 1 dekretu dotyczącej przedmiotowej nieruchomości,
- 2) nieprzyjęcia podania (wniosku) z dnia 30 grudnia 1946 r., którego braki nie zostały uzupełnione w wyznaczonym terminie.

Zgodnie z orzecznictwem Najwyższego Trybunału Administracyjnego, **zaniedbanie podjęcia wskazanych wyżej czynności stanowiłoby istotną wadliwość postępowania skutkującą koniecznością uchylecia wydanego w jego rezultacie orzeczenia** (*vide* E. Iserzon, *Postępowanie administracyjne. Postępowanie karno-administracyjne. Ustawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym*, Kraków 1928, s. 180-181; S. Sikorski, *Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego za lata 1922 – 1929*, Warszawa 1929, s. 18; D. Malec, *Najwyższy Trybunał Administracyjny 1922-1939 w świetle własnego orzecznictwa*, Warszawa-Kraków 1999, s. 198). Wymaga odnotowania, że w świetle art. 101 ust. 1 lit. b rozporządzenia z 1928 r. władza nadzorcza, a gdy chodzi o decyzję władzy naczelnej - ta władza, mogła uchylić z urzędu lub na wniosek osoby interesowanej, jako nieważną, każdą decyzję, która wydana została bez jakiegokolwiek podstawy prawnej. W rozporządzeniu, odmiennie niż w k.p.a., istotna wadliwość kwalifikowana decyzji obligowała do uchylecia decyzji jako nieważnej. Nie zmienia to jednak faktu, że wydanie decyzji bez podstawy prawnej (tu: bez skutecznie złożonego wniosku) skutkowało uznaniem decyzji jako nieważnej. Okoliczność uzupełnienia braków formalnych w takim kontekście jawi się jako istotna i powinna być brana pod uwagę w postępowaniu prowadzonym przez Prezydenta m.st. Warszawy.

1.9. Uwzględniając rezultaty wykładni badanych przepisów rozporządzenia, należy zauważyć, że – pomimo dość archaicznej konstrukcji prawnej instytucji z art. 16 ust. 3 i 4 rozporządzenia – do rozwiązań tych nawiązuje instytucja z art. 64 § 2 k.p.a. Przepis ten (w brzmieniu z dnia wydania decyzji reprivatyzacyjnej) stanowi, że: „(...) Jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”. Jediną różnicą w stosunku do wcześniej obowiązującego rozporządzenia jest określenie w art. 64 minimalnego siedmiodniowego terminu, w przeciągu którego wnoszący podanie powinien uzupełnić braki formalne (inne niż adres wnoszącego). Termin ten – tak samo jak na gruncie rozporządzenia – wyznacza organ (*vide* szerzej: J. Borkowski, A. Krawczyk [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego. Prawo procesowe administracyjne*, t.9, Warszawa 2014, s. 64 i n.).

1.10. W aktach postępowania dekretoowego dotyczącego nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 znajdują się dokumenty pełnomocnictw, upoważniających adw. W B do reprezentowania dawnych współwłaścicieli w sprawie „przywrócenia posiadania domu przy ul. Wielkiej 2/Chmielna 50” oraz dokument, z którego wynika, że adw. W B był zastępowany w tej sprawie przez adw. S J .

Z przeprowadzonego przez Komisję postępowania, w szczególności akt postępowania administracyjnego oraz zeznań świadka M W wynika, że wymienione pełnomocnictwa zostały złożone przez M K w dniu 24 kwietnia 2006 r., kiedy to zgodność z oryginałem przedłożonych dokumentów potwierdziła pracownik Biura Gospodarki Nieruchomościami M W .

W literaturze wskazuje się, że traktowanie wniosku o przywrócenie posiadania – złożonego do urzędu likwidacyjnego przez następcę prawnego dotychczasowego właściciela – jako wniosku o ustanowienie wieczystej dzierżawy, jest oczywistym nieporozumieniem (M. Gdesz, *Rewindykacja gruntów warszawskich, Zagadnienia administracyjnoprawne*, Warszawa 2012, s. 47 – 48). Kwestia przywrócenia posiadania nieruchomości przez Urząd Likwidacyjny została bowiem uregulowana w odrębnych przepisach, tj. w dekreście o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87 ze zm. – uchylony). Zgodnie z tym aktem, zarząd majątkami opuszczonymi został przekazany rejonowym i okręgowym urządowi likwidacyjnym. Urzędy likwidacyjne zostały powołane do przeprowadzenia niezbędnych czynności inwentaryzacyjnych i zabezpieczających względem majątków opuszczonych, po których były one „przekazywane w zarząd właściwym ze

względu na rodzaj danego majątku ministerstwom lub organom samorządu terytorialnego. Właściciel majątku, który – jako opuszczony – znalazł się w zarządzie państwowym, miał prawo do przywrócenia jego posiadania, jeżeli złożył stosowny wniosek. (...). Przywrócenie posiadania majątku zapewniało im względem niego „tylko zarząd i użytkowanie” (art. 18 dekretu z 8 marca 1946 r.).

Rekapitulując, pełnomocnictwa dotyczące sprawy przywrócenia posiadania nieruchomości położonej przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50, a więc dotyczącej innej, niż zainicjowana wnioskiem z dnia 30 grudnia 1946 r., sprawy – nie umocowywały adw. W B do złożenia tego wniosku, tym bardziej, że nie zostały dołączone do wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. – ani na etapie jego złożenia w Zarządzie Miejskim m. st. Warszawy, ani na etapie badania zachowania jego wymagań formalnych przez Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy.

1.11. Zgodnie z art. 16 ust. 3 i 4 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym wniosek dekretowy z dnia 30 grudnia 1946 r., znajdujący się w aktach administracyjnych Prezydenta m.st. Warszawy, złożony „w imieniu i z upoważnienia właścicieli gruntu położonego w Warszawie przy ul. Wielkiej Nr 2/ Chmielnej Nr 50, Nr hipot. ”, w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. podlegał pozostawieniu bez rozpoznawienia. Czynność ta, jako czynność faktyczna, nie wymagała ani dokonania adnotacji organu właściwego w sprawie ani zawiadomienia wnioskodawcy.

1.12. W rozpoznawanej sprawie Prezydent m.st. Warszawy – mimo pozostawienia wniosku bez rozpoznania – prowadził postępowanie z urzędu i wydał decyzję o przyznaniu prawa użytkowania wieczystego.

Mimo wyraźnej dyspozycji art. 7 ust. 1 dekretu organ uznał, że istnieją podstawy prawne do rozstrzygnięcia sprawy. Należy podkreślić, że tylko w razie potwierdzenia podania – zgodnie z wezwaniem – możliwe było przyjęcie, że podanie „zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym” (art. 16 ust. 3 rozporządzenia *a contrario*). W wyroku z dnia 26 października 2011 r., I OSK 1866/10, LEX nr 1069628, Naczelny Sąd Administracyjny jednoznacznie wskazał, że prowadzenie postępowania bez wezwania do usunięcia braku podpisu, pełnomocnictwa czy innych jeszcze wymagań, względnie w sytuacji, gdy braki podania nie zostały uzupełnione, oznacza wadliwość postępowania, i to w postaci kwalifikowanej. W takim przypadku mamy bowiem do czynienia z działaniem organu odwoławczego „z urzędu”, co narusza zasadę skargowości i stanowi o rażącym naruszeniu prawa. Podobnie wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 października

2008 r., V SA/Wa 2022/08, LEX nr 579807: „Zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a. postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu (...). Zgodnie z art. 63 § 2 k.p.a. podanie powinno zawierać co najmniej wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres i żądanie oraz czynić zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach szczególnych. Nieustalenie przez organ orzekający rzeczywistego żądania wnioskodawcy stanowi rażące naruszenie przepisów art. 7, art. 61 § 1, art. 63 § 2 k.p.a. (...) Ponieważ ani organ administracji, ani sąd nie mają prawa podejmowania za stronę decyzji co do tego, w jakim trybie ma być prowadzone postępowanie administracyjne wszczynane na wniosek strony (...)”.

1.13. Nie można pomijać okoliczności, że organ wydając decyzję reprivatyzacyjną odnoszącą się do przedmiotu sprawy już niejako rozstrzygniętej, rozstrzygnął *de facto* po raz wtóry w tej samej sprawie. Wskazana okoliczność w świetle obecnie obowiązującego przepisu art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., stanowi kwalifikowaną wadę prawną, będącą podstawą do stwierdzenia nieważności decyzji. „Wymieniona sytuacja stwarza kolizję dwóch jednostkowych norm prawnych tworzonych w akcie stosowania prawa. Taka kolizja zaistnieje tylko w tym przypadku, gdy zachodzi tożsamość podmiotów, organu i strony lub stron, tożsamość przedmiotu rozstrzygnięcia wyrażającego się w przekształceniu interesu prawnego w prawo nabyte lub obowiązku w skonkretyzowany obowiązek prawny, w tożsamości prawotwórczych faktów stanu faktycznego sprawy oraz w tożsamości podstawy prawnej”. (R. Hauser (red.), *Prawo procesowe administracyjne*, Warszawa 2017).

Przy ocenie tożsamości sprawy administracyjnej trzeba mieć na względzie ciągłość wykonywania funkcji administracji publicznej, dla której bez znaczenia pozostaje zmiana struktury, właściwości, prawne następstwo stron procesowych, gdy chodzi o prawa lub obowiązki inne niż osobiste. Dla ustalenia tożsamości spraw rozstrzygniętych kolejnymi decyzjami obojętny będzie udział w postępowaniu innych, poza stroną lub stronami, uczestników postępowania. W przypadku wszczęcia postępowania i wydania nowej decyzji, przy zachodzącej tożsamości sprawy w zakresie podmiotu i przedmiotu wydana decyzja winna ulec uchylecia jako akt prawny wydany z rażącym naruszeniem prawa, a wszczęte postępowanie zostanie zakończone decyzją umarzającą z uwagi na jego bezprzedmiotowość.

1.14. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, 2009, s. 599). Jak wskazał WSA w Rzeszowie w wyroku z dnia 8 maja 2014 r. (II SA/Rz 194/14,

Legalis): „(...) Naruszenie prawa to naruszenie prawa materialnego, procesowego, oraz przepisów o charakterze ustrojowym i kompetencyjnym. Można wobec tego stwierdzić, że chodzi o wszystkie normy prawne regulujące działanie administracji publicznej w indywidualnych sprawach, niezależnie od tego, z jakich przepisów prawa się wywodzą”. Nie ulega zatem wątpliwości, że naruszenie prawa procesowego może przybierać formę „rażącego naruszenia”. Jak zauważa zaś B. Adamiak: „(...) W przepisach procesowego prawa administracyjnego zawartych w kodyfikacjach tego prawa (k.p.a. i o.p.) oraz w ustawach szczególnych przyjęta jest regulacja nakazanych czynności procesowych organów administracji publicznej. Ustanowienie *expressis verbis* w przepisie prawa czynności procesowych nakazanych pozbawia organ administracji publicznej oceny zasadności ich podjęcia. Organ administracji publicznej obowiązany jest przy rozpoznaniu sprawy podjąć czynność procesową nakazaną prawem. Naruszenie tego nakazu prawnego stanowi ciężkie, kwalifikowane naruszenie przepisu prawa, które należy zakwalifikować jako rażące naruszenie prawa obwarowane sankcją nieważności decyzji administracyjnej” (B. Adamiak, *Gradacja naruszenia prawa procesowego prawa administracyjnego*, PiP 2012, z. 3, s. 49-50).

1.15. Przepisem o charakterze prawnop procesowym jest między innymi art. 61 § 1 k.p.a., który wyznacza zasady wszczęcia postępowania administracyjnego. W przypadku wniosków dekretowych ustawodawca przyjął zasadę dyspozycyjności stron. Brak skutecznie złożonego wniosku uniemożliwiał procedowanie w sprawie. Wszczęcie postępowania w takiej sytuacji obligowało organ do umorzenia postępowania zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a.: „Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części”.

Bezprzedmiotowość postępowania w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.a. zachodzi wówczas, gdy w sprawie nie ma materialnoprawnych podstaw do władczej ingerencji organu administracyjnego w formie decyzji administracyjnej. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego jest refleksem bezprzedmiotowości sprawy administracyjnej, która miała być rozstrzygnięta w danym postępowaniu (W. Dawidowicz, *Zarys procesu administracyjnego*, Warszawa 1989, s. 134). Przyczyny, dla których sprawa będąca przedmiotem postępowania administracyjnego utraciła charakter sprawy administracyjnej lub nie miała takiego charakteru jeszcze przed wszczęciem postępowania, mogą być różnorodnej natury. W piśmiennictwie dzieli się te przyczyny na podmiotowe i przedmiotowe, te zaś na spowodowane „faktami naturalnymi” lub zdarzeniami prawnymi (J. Borkowski (w:) B.

Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 1996, s. 462). W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 kwietnia 1995 r. (sygn. akt SA/Łd 2424/94, ONSA 1996, nr 2, poz. 80) przyjęto, że: „(...) z bezprzedmiotowością postępowania (art. 105 k.p.a.) mamy do czynienia wówczas, gdy w sposób oczywisty organ stwierdzi brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy”.

Okoliczności stanowiące podstawę do umorzenia postępowania mogą pojawić się zarówno przed wszczęciem postępowania, jak i w jego trakcie. Jeżeli w toku postępowania administracyjnego okaże się, że nie istniały podstawy do jego wszczęcia, organ powinien umorzyć postępowanie na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. Dotyczy to również sytuacji nieuzupełnienia braków formalnych na etapie wstępnym postępowania administracyjnego. Stanowisko powyższe znajduje potwierdzenie w judykaturze. Złożenie wniosku przez osobę, która w sprawie nie jest stroną ani nie działa jako pełnomocnik lub przedstawiciel strony, powinno skutkować wezwaniem wnioskodawcy do uzupełnienia braku wniosku poprzez dostarczenie właściwego umocowania do działania w sprawie albo wszczęcie postępowania z urzędu. Postępowanie wszczęte na podstawie wniosku, który nie pochodził od strony powinno zakończyć się jego umorzeniem na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. (vide wyrok WSA w Warszawie z dnia 18 sierpnia 2004 r., I SA 1952/02, publ.: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Podobnie przyjmuje się, że jeżeli w toku ponownego rozpatrzenia sprawy okaże się, że nie zostanie przedłożone prawidłowe pełnomocnictwo do prowadzenia sprawy, to postępowanie z wniosku jako bezprzedmiotowe należy umorzyć na podstawie przepisu art. 105 § 1 k.p.a. (vide wyrok WSA w Poznaniu z dnia 24 października 1997 r., I SA/Po 636/97, publ.: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

1.16. Z zeznań świadków wynika jednak, że nawet ta okoliczność nie była w ogóle brana pod uwagę.

W toku rozpoznawania sprawy nie uwzględniono okoliczności, że wnioskodawca był wzywany do uzupełnienia braków formalnych i to bezskutecznie. Nie ulega wątpliwości, że wniosek nie został uzupełniony, a zatem nie mógł wywoływać skutków określonych w art. 7 ust. 1 dekretu. Z zeznań świadka M P
wynika natomiast, że okoliczność zatrzymania i przebywania adw. W B
w więzieniu oraz wynikającego z tego faktu jego zastępstwa przez adw. S J J
w momencie składania wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r. nie była
w postępowaniu przed Prezydentem m.st. Warszawy ani znana, ani analizowana. Z kolei
świadek M W zeznała, że wobec przedłożenia w dniu 24 kwietnia 2006 r. do

sprawy dotyczącej nieruchomości przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 przez tamtejszą stronę M K - dwóch pełnomocnictw z 17 lipca 1946 r. oraz z dnia 17 czerwca 1946 r., upoważniających W B do reprezentowania dawnych właścicieli w sprawie „przywrócenia posiadania domu przy ul. Wielkiej 2/Chmielna 50”, M W poświadczyła ich zgodność z oryginałem.

1.17. Wymagane rozporządzeniem o postępowaniu administracyjnym pełnomocnictwo dotyczące nieruchomości położonej przy ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 nr hipot. 1357, jak i stosowne zaświadczenie hipoteczne potwierdzające tytuł własności do wskazanej nieruchomości, nie zostały dołączone do wniosku z dnia 30 grudnia 1946 r. ani na etapie jego złożenia w Zarządzie Miejskim m. st. Warszawy, ani na etapie badania wymogów formalnych przez Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy. W związku z nieusunięciem braków formalnych w wyznaczonym terminie wniosek dekretowy z dnia 30 grudnia 1946 r., nie został przyjęty przez Prezydium Rady Narodowej do rozpoznania. Późniejsze (po około sześćdziesięciu latach) wszczęcie z urzędu przez Prezydenta m.st. Warszawy na nowo postępowania w tej sprawie w sposób oczywisty nastąpiło z rażącym naruszeniem prawa (art. 64 § 1 k.p.a w związku z art. 105 § 1 k.p.a.).

1.18. Przyjęcie zatem koncepcji, że wniosek z lat 50. ubiegłego wieku nie był formalnie rozpoznany obligował organ administracji publicznej do dalszego procedowania według przepisów rozporządzenia, a nie k.p.a. Komisja jednak wyczerpująco ustaliła, że procedowanie w sprawie wniosku zakończyło się na fazie wszczęcia wskutek niezuzupełnienia braków formalnych.

2. Naruszenie zasady legalności

2.1. Zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP zasadą legalności, „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta dotyczy całego systemu prawa i znajduje umocowanie w art. 7 oraz w art. 184 Konstytucji RP. Nakaz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa ma szeroki zakres przedmiotowy. Wyraża on zarówno zasadę legalizmu w wąskim znaczeniu, nakaz działania na podstawie prawa, jaki i obowiązek. Zasada wyrażona we wspomnianym art. 7 Konstytucji RP formułuje wobec organów władzy publicznej nakaz działania na podstawie prawa, które należy rozumieć w szerokim ujęciu. W granicach pojęcia „działania” organu władzy publicznej mieszczą się zachowania czynne tego organu, jak i zaniechania. W zakresie działań czynnych znajdują się indywidualne rozstrzygnięcia, np. decyzje, orzeczenia i zarządzenia.

Pojęcie "zaniechania" władzy publicznej dotyczy tych sytuacji, w których obowiązek określonego działania władzy publicznej jest skonkretyzowany w przepisie prawa i można ustalić, na czym konkretnie miałyby polegać zachowanie organu władzy publicznej" (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, OTK nr 8/2001, poz. 256). Wyrażona w art. 7 Konstytucji RP zasada jest elementem składowym zasady państwa prawnego.

Zasada ta została skonkretyzowana m.in. w k.p.a. Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy władzy publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Trafnie wskazuje B. Adamiak, że „Działanie na podstawie prawa w postępowaniu administracyjnym obejmuje dwa zasadnicze elementy, a mianowicie ustalenie przez organ administracji publicznej zdolności prawnej do prowadzenia postępowania w danej sprawie oraz zastosowanie przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego przy rozpoznaniu i rozstrzygnięciu sprawy” (B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*. wyd. 15, Warszawa 2017). Działanie na podstawie prawa oznacza: 1) działanie na podstawie obowiązującej normy prawnej; 2) prawidłowe ustalenie znaczenia normy prawnej; 3) niewadliwie dokonaną subsumcję; 4) prawidłowe ustalenie następstw prawnych.

W postępowaniu administracyjnym zasada ogólnej praworządności postępowania administracyjnego ma swoje odzwierciedlenie również w zasadzie ogólnej kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem prawa w postępowaniu. Według art. 7 *in princ.* k.p.a.: „w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności (...)”. Z zasady ogólnej przyjmującej nakaz „stania na straży praworządności” wynikają dla organów administracji publicznej obowiązki, które ujmować należy w dwóch płaszczyznach: płaszczyźnie samokontroli i – w następstwie dopuszczalności odwołałości decyzji – w płaszczyźnie nadzoru. Obowiązek „stania na straży praworządności” nakłada na organ podejmujący czynności procesowe, a w następstwie czynność materialnoprawną – decyzję administracyjną, obowiązek dokonania oceny zgodności decyzji z przepisami prawa procesowego i przepisami prawa materialnego. Organ zatem wszczynając postępowanie, obowiązany jest zbadać swoją właściwość (art. 19 k.p.a.), ustalić, czy przepisy prawa materialnego dają podstawę do rozstrzygnięcia sprawy na drodze decyzji, a w szczególności czy **przepis prawa materialnego daje podstawę do wszczęcia postępowania z urzędu** (B. Adamiak, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego. Prawo procesowe administracyjne*, t.9, Warszawa 2017, s. 299-300.).

2.2. Przejawem działań podejmowanych przez Prezydenta m.st. Warszawy, wbrew dyrektywom wpływającym z zasady praworządności, było dążenie do merytorycznego

rozpoznania sprawy wbrew obowiązującym regulacjom i z całkowitym pominięciem faktu wcześniejszego pozostawienia bez rozpoznania wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r.. Odnosząc się do przedstawionej na rozprawie w dniu 5 października 2017 r. argumentacji pełnomocników Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, w myśl której w związku ze znacznym upływem czasu pełnomocnictwa mogły zaginąć, należy podkreślić, że w rozpoznawanej sprawie właściwy organ dwukrotnie – pismami z dnia 6 grudnia 1948 r. oraz z dnia 20 października 1950 r. – wzywał W B do dołączenia do wniosku pełnomocnictwa, co jednoznacznie dowodzi, że nie zostało mu ono przedłożone razem z wnioskiem. Z materiału dowodowego wynika zaś, że wezwania te okazały się bezskuteczne.

2.3. W ocenie Komisji, zawarte w zeznaniach świadka J J stanowisko o rzekomym „odżywaniu” dawnych pozostawionych bez rozpoznania spraw i rzekomej skuteczności obarczonych istotnymi brakami formalnymi tzw. „uśpionych wniosków dekretowych” (jak w przypadku ul. Chmielnej 50/Wielkiej 2) nie znajduje podstawy prawnej i jest nieuzasadnione. Tak zwane „uśpione” wnioski dekretowe to wnioski skutecznie złożone, ale nie rozpoznane. Sprawa dotycząca rozpoznania wniosku dekretowego dotyczącego ulicy Chmielnej 50/Wielkiej 2 została zakończona w listopadzie 1950 r., a tym samym nie mogła na nowo „odżyć”, jak próbował to wywodzić świadek J J .

W rezultacie wydania wskazanej decyzji dokonano kolejnych czynności prawnych kształtujących sytuację prawną jej beneficjentów, w tym w szczególności zawarto w dniu r. w formie aktu notarialnego (repertorium A) umowę w przedmiocie oddania gruntu w użytkowanie wieczyste beneficjentom decyzji reprivatyzacyjnej, na rzecz których następnie Zarząd Dzielnicy m.st. Warszawy, decyzją z dnia nr przekształcił prawo użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie przy . W niniejszej sprawie bowiem nie zaistniała sytuacja, w której złożony w terminie przez podmioty do tego uprawnione wniosek dekretowy nie został rozpatrzony. Organ orzekający pozostawił go bez rozpoznania z chwilą bezskutecznego upływu terminu do uzupełniania jego braków formalnych. Ponowne wszczęcie i rozpoznanie sprawy już raz ostatecznie zakończonej stanowi więc rażące naruszenie art. 61 § 1 k.p.a. i art. 105 k.p.a.

2.4. Istotne znaczenie w niniejszej sprawie, z punktu widzenia naruszenia wspomnianej zasady praworządności, miała także koincydencja dat, w których Miasto Stołeczne Warszawa podejmowało czynności cywilnoprawne, które pozwoliły na szybkie zakończenie postępowania administracyjnego dotyczącego reprivatyzacji nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Chmielnej 50/Wielkiej 2. Podjęcie i prowadzenie

przedmiotowego postępowania reprivatyzacyjnego czasowo pozostawało zbieżne z uchwaleniem nowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia Pałacu Kultury i Nauki.

2.5. W dniu 15 października 2010 r. do Sądu Rejonowego dla [redacted] wpłynął wniosek o ustanowienie kuratora dla J [redacted] C [redacted] S [redacted] i S [redacted] S [redacted], jako nieznanych z miejsca pobytu, a już niecały miesiąc później, w dniu 9 listopada 2010 r. Rada Miasta Stołecznego Warszawy - w trybie przyspieszonym - podjęła uchwałę Nr XCIV/2749/2010 (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 4 grudnia 2010 r. Nr 201, poz. 5774) zatwierdzającą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W rezultacie uchwalenia nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego utraciły moc ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia Pałacu Kultury i Nauki, zatwierdzonego uchwałą nr LXX/2095/2006 Rady m.st. Warszawy z dnia 9 marca 2006 r. Nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony uchwałą nr XCIV/2749/2010 określał, że przeznaczeniem podstawowym wskazanego terenu są: usługi z zakresu handlu, administracji i biur, gastronomii, finansów i bankowości, wystawiennictwa, kultury, zaś przeznaczeniem uzupełniającym - parking podziemny.

2.6. Prezydent m.st. Warszawy po zgłoszeniu się do sprawy następców prawnych S [redacted] S [redacted] i J [redacted] S [redacted] S [redacted] oznaczonych wcześniej jako nieznanymi z miejsca pobytu dnia [redacted] wydał decyzję reprivatyzacyjną nr [redacted]. W uzasadnieniu organ orzekający wskazał, że w sprawie zachodzą okoliczności pozwalające na oddanie spadkobiercom dawnego współwłaściciela przedmiotowego gruntu w użytkowanie wieczyste. Organ ustalił, że korzystanie z gruntu przez spadkobierców dawnych współwłaścicieli da się pogodzić z jego przeznaczeniem w miejscowym planie zagospodarowania, choć w żaden sposób nie wyjaśnił, na czym korzystanie z gruntu przez spadkobierców dawnych właścicieli miałyby polegać.

3. Podstawy wzruszenia decyzji reprivatyzacyjnej

3.1. W ocenie Komisji, decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [redacted] nr [redacted] podlega uchyleniu w całości z powodu rażącego naruszenia art. 61 § 1 k.p.a. w zw. z art. 105 k.p.a. oraz art. 6 i art. 7 k.p.a.

Zgodnie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy decyzję reprivatyzacyjną albo
- 2) uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości albo części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy, albo
- 3) uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, albo
- 4) w razie, gdy decyzja reprivatyzacyjna wywołała nieodwracalne skutki prawne, stwierdza wydanie tej decyzji z naruszeniem prawa i wskazuje okoliczności, z powodu których nie można jej uchylić, albo
- 5) umarza postępowanie rozpoznawcze.

Zgodnie zaś art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli:

- 1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 2) decyzja reprivatyzacyjna została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji reprivatyzacyjnej, nieznanne organowi, który ją wydał;
- 4) decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;
- 5) stroną postępowania o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej była osoba, która nie była osobą uprawnioną w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu, lub przeniesienie roszczeń do nieruchomości warszawskiej było rażąco sprzeczne z interesem społecznym, w szczególności jeżeli nastąpiło w zamian za świadczenie wzajemne rażąco niewspółmierne do wartości nieruchomości warszawskiej;
- 6) wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub skutków sprzecznych z celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej groźby bezprawnej, przemocy wobec osoby lub przemocy innego rodzaju w stosunku do osoby zajmującej ten lokal;

- 7) decyzja reprivatyzacyjna została wydana pomimo przyznania, na podstawie przepisów odrębnych, świadczenia w związku z przejściem własności nieruchomości;
- 8) decyzja reprivatyzacyjna dotyczy osoby prawnej powstałej przed dniem 1 września 1939 r., której akcje lub udziały objęto w sposób niezgodny z prawem.

3.2. Według Komisji, w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki z art. 30 ust. 1 pkt 4 *in fine* ustawy z dnia 9 marca 2017 r., tzn. decyzja reprivatyzacyjna została wydana z rażącym naruszeniem prawa. Prezydent m.st. Warszawy wszczął bez podstawy prawnej postępowanie w sprawie wniosku dekretowego dawnych właścicieli z dnia 30 grudnia 1946 r., pomimo tego, że postępowanie to zostało już zakończone pozostawieniem tego wniosku bez rozpoznania w listopadzie 1950 r.. Bezpodstawne wszczęcie i prowadzenie postępowania zakończonego wydaniem decyzji dekretowej nastąpiło z rażącym naruszeniem art. 61 § 1 k.p.a. oraz art. 105 § 1 k.p.a.

Przeprowadzenie przez Prezydenta m.st. Warszawy postępowania na podstawie wniosku dekretowego oraz nieprawidłowego pełnomocnictwa (do przywrócenia posiadania nieruchomości) stanowiło rażące naruszenie zasady praworządności przewidzianej w przepisie art. 6 k.p.a. i art. 7 k.p.a.

Decyzja reprivatyzacyjna została wydana w sprawie już raz zakończonej wskutek nieuzupełnienia braków formalnych wniosku dekretowego w określonym terminie. Prezydent m. st. Warszawy bezzasadnie uznał, że złożone w 2006 r. pełnomocnictwa obejmują umocowanie do reprezentowania w sprawie o przyznanie własności czasowej mimo wyraźnie odmiennie określonego zakresu, obejmującego sprawę o przywrócenie posiadania nieruchomości. Z tego względu Komisja uznała, że decyzja reprivatyzacyjna podlegała uchyleniu jako wydana z rażącym naruszeniem prawa tj art. 61 § 1 k.p.a.

Komisja podkreśla, że w sprawie brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do przyjęcia przez organ orzekający, że złożone w latach dziewięćdziesiątych lub też później wraz z pełnomocnictwami z 2006 r. pisma spadkobierców właścicieli mogły stanowić „nowy” wniosek dekretowy z dwóch powodów. Po pierwsze, wszystkie wymienione pisma złożone zostały z naruszeniem terminu wynikającego z art. 7 ust. 1 dekretu. Po drugie, przedłożone pełnomocnictwo nie mogło stanowić prawidłowego umocowania do reprezentowania dawnych właścicieli w postępowaniu dekretowym, albowiem jego zakres obejmował inną sprawę administracyjną.

4. Rozpatrzenie sprawy przez Komisję

4.1. W sprawie niniejszej wniosek dekretowy nie mógł zostać rozpatrzony merytorycznie, albowiem został pozostawiony bez rozpoznania na podstawie art. 16 ust. 3 rozporządzenia z 1928 r. Wszczęte bez podstawy prawnej postępowanie przez Prezydenta m. st. Warszawy doprowadziło do wydania decyzji reprivatyzacyjnej z naruszeniem art. 7 ust. 1 dekretu. Organ orzekał bowiem w sprawie z urzędu. Wniosek dekretowy z uwagi na nieuzupełnione braki formalne był bezskuteczny. W ocenie Komisji, brak podstaw do uwzględnienia żądania uzasadnia umorzenie postępowania. Wszczęcie postępowania uniemożliwia przy tym zastosowanie regulacji art. 61a k.p.a. (odmowa wszczęcia postępowania). Przepis ten może być zastosowany jedynie we wstępnej fazie postępowania administracyjnego. Nie istnieje zatem przedmiot orzekania. Z tych względów Komisja umorzyła postępowanie w sprawie. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Z uwagi na fakt, iż wniosek dekretowy został pozostawienia go bez rozpoznania, nie mógł zostać rozpatrzony co do istoty po raz drugi.

4.2. Art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. ma charakter autonomiczny i nie może być utożsamiany z kompetencjami organu odwoławczego z art. 138 § 1 k.p.a. Komisja nie jest bowiem organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez Prezydenta m.st. Warszawy. *Ratio legis* ustawy z dnia 9 marca 2017 r. było zaś wyposażenie Komisję w takie kompetencje, które pozwolą na ostateczne zakończenie postępowania przez Komisję. Należy zauważyć, że przedmiotem nadzwyczajnych trybów postępowania jest zasadniczo przeprowadzenie weryfikacji decyzji administracyjnej wydanej w postępowaniu. W przypadku postępowania rozpoznawczego Komisja sama ustala stan faktyczny na podstawie zebranych dowodów i podejmuje rozstrzygnięcia o charakterze kasacyjno-reformatoryjnym. Komisja może także podejmować rozstrzygnięcia wobec nieostatecznych decyzji reprivatyzacyjnych, co zasadniczo jest niemożliwe w przypadku trybów nadzwyczajnych.

Na szerokie kompetencje Komisji wskazywano również w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wedle którego: „Katalog rozstrzygnięć podejmowanych przez Komisję został ukształtowany przy uwzględnieniu rodzajów rozstrzygnięć już obecnie przewidzianych w systemie prawa jako rozstrzygnięcia podejmowane w wyniku

przeprowadzenia postępowania odwoławczego (art. 138 K.p.a.), wznowienia postępowania (art. 151 K.p.a.) oraz postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 K.p.a.). Odpowiada on charakterowi postępowania rozpoznawczego prowadzonego przez Komisję jako postępowania stanowiącego szczególny tryb kontroli zgodności decyzji z prawem, mogącego prowadzić do uchylenia lub zmiany decyzji, co przewiduje art. 163 K.p.a.” (druk sejmowy nr 1056, Sejm VIII kadencji).

Za taką wykładnią przemawia również treść art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., który nakazuje Komisji uchylić decyzję reprivatyzacyjną w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. W świetle tego przepisu Komisja może jedynie uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia, o ile pozostał do wyjaśnienia istotny zakres stanu faktycznego. W niniejszej sprawie wszystkie okoliczności zostały jednak wyjaśnione. Nie ma zatem podstawy, aby Komisja przekazała sprawę Prezydentowi m.st. Warszawy. Takie działanie byłoby niecelowe i niezgodne z zasadą szybkości postępowania wyrażoną w art. 12 § 1 k.p.a., w myśl którego organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Komisja zauważa także, że w art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. ustawodawca upoważnił Komisję do orzekania co do istoty sprawy. W ocenie Komisji, takie sformułowanie rzeczowego przepisu nie oznacza, że możliwe jest wydanie jedynie decyzji merytorycznej, ale także wydanie decyzji o charakterze formalnym. Istotą niniejszej sprawy był „rzekomy” wniosek dekretowy. Komisja obowiązana była ustosunkować się zatem do tej kwestii i w tym zakresie przesądzić o bycie dalszego postępowania.

5. Strony postępowania rozpoznawczego

5.1. Jako strony postępowania ustalono osoby, których dotyczyła decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ nr _____, a także aktualnych współwłaścicieli nieruchomości położonej w Warszawie przy _____ dawna ul. Wielka 2/Chmielna 50 oraz Miasto Stołeczne Warszawa, reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

5.2. Ustawa z 9 marca 2017 r. nie zawiera szczególnej definicji strony postępowania toczącego się przed Komisją. Znajdujący zastosowanie na podstawie odesłania w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. art. 28 k.p.a. stanowi, że „Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek”.

Co do zasady w orzecznictwie przyjmuje się, że powierzenie organowi jednostki samorządu terytorialnego właściwości do orzekania w sprawie indywidualnej, w formie decyzji administracyjnej, wyłącza możliwość dochodzenia przez tę jednostkę w tej sprawie jej interesu prawnego w trybie postępowania sądowoadministracyjnego. Jeżeli obowiązujące prawo powierza jednostce samorządu terytorialnego kompetencję do rozstrzygnięcia, w drodze decyzji, o prawach i obowiązkach podmiotu pozostającego poza systemem organów administracji publicznej, jednostka ta nie staje się stroną tego postępowania nawet wówczas, gdy decyzja wywołuje określone skutki cywilnoprawne dla niej jako właściciela (por. uchwałę NSA z 9 października 2000 r., OPK 14/00, ONSA 2001/1/17 oraz z 19 maja 2003 r., OPS 1/03, ONSA 2003/4/115). Pogląd ten został podtrzymany również po zmianie modelu sądownictwa administracyjnego, na gruncie prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W postanowieniu z 10 stycznia 2012 r., I OSK 2428/11, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że gmina, której organ wydał decyzję w sprawie w pierwszej instancji, nie ma legitymacji skargowej do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję organu odwoławczego wydaną w tejże sprawie (LEX nr 1107476). Podobne stanowisko zostało wyrażone np. w postanowieniach NSA: z 27 listopada 2008 r., II OSK 132/08; z 25 listopada 2009 r., I OSK 1551/09; z 1 lutego 2006 r., I OSK 386/05, LEX nr 194022. W uzasadnieniu uchwały NSA z 19 maja 2003 r., OPS 1/03 (ONSA 2003/4/115), zawarte zostało stwierdzenie, że rola jednostki samorządu terytorialnego w postępowaniu administracyjnym jest wyznaczona przepisami prawa materialnego. Może być ona – jako osoba prawna – stroną tego postępowania i wówczas organy ją reprezentujące będą broniły jej interesu prawnego, korzystając z gwarancji procesowych, jakie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego przyznają stronom postępowania administracyjnego.

W istocie, w orzecznictwie sądów administracyjnych została sformułowana reguła kolizyjna, która nakazuje dawać pierwszeństwo roli organu administracji załatwiającego sprawę, co oznacza, że przeznaczenie organowi administracji takiej roli w sprawie przez przepisy prawa wyklucza jego udział w tym samym postępowaniu w charakterze strony tego postępowania (*vide* postanowienie NSA z dnia 22 października 2009 r., I OSK 1406/09; wyrok NSA z dnia 5 listopada 2014 r., I OSK 801/14).

5.3. W rozpoznawanej sprawie reguła ta nie ma zastosowania. W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy występował w charakterze organu administracyjnego wyłącznie na etapie postępowania zwyczajnego, wydając decyzję reprivatyzacyjną, natomiast na etapie postępowania przed Komisją uzyskał status strony, jako organu reprezentującego Miasto Stołeczne Warszawa – byłego właściciela nieruchomości gruntowej.

Komisja działa na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja posiada kompetencje w zakresie inicjowania postępowań i do wydawania rozstrzygnięć. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt I OSK 2188/13, (publ: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), stwierdził, że jednostka samorządu terytorialnego może być stroną postępowania nadzwyczajnego prowadzonego przez organ wyższego stopnia w przedmiocie decyzji ostatecznej organu tej jednostki, jeżeli postępowanie to dotyczy jej interesu prawnego. Postępowanie przed Komisją dotyczy decyzji ostatecznych i jest postępowaniem o szczególnym charakterze, nie powiela jednak kompetencji organów nadzoru z uwagi na całkowicie odmienne zasady i podstawy działania Komisji.

Uprawnienia właścicielskie, które posiada Miasto Stołeczne Warszawy, decydują zatem o interesie prawnym do udziału w postępowaniu przed Komisją. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. ostateczna decyzja, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2 i 3, stanowi podstawę wykreślenia w księdze wieczystej wpisu dokonanego na podstawie uchylonej decyzji reprivatyzacyjnej lub na podstawie aktu notarialnego sporządzonego z uwzględnieniem uchylonej decyzji reprivatyzacyjnej oraz wpisania jako właściciela m.st. Warszawy.

Komisja wyjaśnia również, że status prawny m. st. Warszawy jako strony w postępowaniu administracyjnym wynika również z niektórych rozwiązań przyjętych w ustawie z 9 marca 2017 r. Po pierwsze, oprócz możliwości wydania określonych w art. 29 ust 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. rozstrzygnięć wobec decyzji reprivatyzacyjnej, Komisja może przyznawać dodatkowe uprawnienia na rzecz m.st. Warszawy (przewidziany w art. 31 zwrot równowartości nienależnego świadczenia, przysługujący m.st. Warszawa w oparciu o art. 32, oraz określenie wysokości szkody, będącej następnie podstawą do dochodzenia odszkodowania w trybie ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa – art. 41 ust. 1 i 2 ustawy; określenie wysokości szkody determinuje później wysokość odszkodowania). O tych „dodatkowych” uprawnieniach m.st. Warszawy orzeka się w decyzji, o jakiej mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

5.4. Miasto Stołeczne Warszawa w postępowaniu przed Komisją posiada interes prawny w rozumieniu art. 28 k.p.a., gdyż chodzi tu o jego uprawnienia, o których nie rozstrzygała dotychczas kontrolowana przez Komisję decyzja reprivatyzacyjna.

Miasto stołeczne Warszawa posiada w sprawie indywidualny, konkretny i aktualny interes prawny do przyznania jej statusu strony w postępowaniu prowadzonym przed Komisją.

Komisja, przyznając status strony gminie, miała także na uwadze treść art. 165 Konstytucji RP, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mają osobowość prawną i przysługują im prawo własności oraz inne prawa majątkowe. Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej. Ochrona prawa własności jednostki samorządu terytorialnego byłaby niepełna, gdyby jednostka ta nie mogła brać udziału jako strona w postępowaniu administracyjnym, w sytuacji gdy postępowanie to dotyczy nieruchomości, których jest właścicielem. W myśl natomiast art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Artykuł 29 k.p.a. stanowi zaś, że stronami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne - również jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

5.5. Komisja zauważa, że przedmiotem wypowiedzi sądów administracyjnych były relacje między jednostkami samorządu terytorialnego a samorządowymi kolegiami odwoławczymi, a także status organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. Należy jednak zauważyć, że Komisja nie jest organem wyższego stopnia w stosunku do Prezydenta m.st. Warszawy. Komisja, jako organ państwowy, któremu przydano funkcję administrowania, prowadzi własne postępowanie administracyjne, przy czym Komisja posiada także inne kompetencje (zob. art. 3 ust. 2, art. 13 ust. 1, art. 23, art. 28, art. 31, art. 33, art. 34, art. 40, art. 40 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

Co do zasady więc jednostka samorządu terytorialnego jako osoba prawna, której organ wydawał decyzję reprivatyzacyjną, w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy, nie miałaby legitymacji strony w postępowaniu prowadzonym przez Komisję, gdyby chodziło tylko o „byt prawny” decyzji reprivatyzacyjnej, nawet gdyby jej uchylenie wywoływało określone skutki cywilne dla gminy jako właściciela (tożsamość sprawy administracyjnej w znaczeniu materialnym). Tymczasem jednak z niektórych rozwiązań przyjętych w ustawie z 9 marca 2017 r. wynika, że oprócz możliwości wydania określonych w art. 29 ust 1 rozstrzygnięć wobec decyzji reprivatyzacyjnej, Komisja może przyznawać dodatkowe uprawnienia

na rzecz m.st. Warszawy (przewidziany w art. 31 zwrot równowartości nienależnego świadczenia, przysługujący m.st. Warszawa w oparciu o art. 32, oraz określenie wysokości szkody, będącej następnie podstawą do dochodzenia odszkodowania w trybie ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa – art. 41 ust. 1 i 2 ustawy; określenie wysokości szkody determinuje później wysokość odszkodowania). O tych „dodatkowych” uprawnieniach m.st. Warszawy orzeka się w decyzji, o jakiej mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4 (zob. art. 31 ust. 1 i art. 41 ust. 1), co powoduje, że m.st. Warszawa w postępowaniu przed Komisją nabywa interes prawny w rozumieniu art. 28 k.p.a., gdyż chodzi tu o jego uprawnienia, o których nie rozstrzygała dotychczas kontrolowana przez Komisję decyzja reprivatyzacyjna. W takim znaczeniu jest to więc nowa sprawa administracyjna i sytuacja szczególna (a nie z uwagi na prawa rzeczowe gminy do nieruchomości, o których rozstrzygała już decyzja reprivatyzacyjna, w znaczeniu materialnym sprawy administracyjnej), która uzasadnia udział m.st. Warszawy w postępowaniu, mimo że wcześniej organ tej jednostki samorządowej wydał decyzję reprivatyzacyjną. Interes prawny gminy ogranicza się jednak tylko do tych dwóch kwestii, poruszonych wyżej (vide: wyrok WSA w Warszawie z dnia 25.10.2017 r. Sygn. akt I SA/Wa 1355/17).

5.6. Odnosząc się do zgłoszonego na rozprawie wniosku Pana M P o zmianę statusu ze świadka na stronę postępowania i uznanie go za stronę postępowania, w ocenie Komisji nie jest on uzasadniony. Świadek nie wykazał interesu prawnego w rozumieniu art. 28 k.p.a., w tym w szczególności tytułu własności lub prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowej nieruchomości, które nadawałyby mu status strony w rozumieniu ustawy o Komisji. Przyjmuje się, że interes prawny powinien być osobisty, własny, indywidualny, konkretny i aktualny (nie może być więc uzasadniony zdarzeniami i okolicznościami przewidywanymi lub niepewnymi, które wystąpią lub mogą wystąpić dopiero w przyszłości (zob. wyrok NSA z 16 października 2012 r., sygn. akt II OSK 1125/11, Legalis). Tylko przepis prawa materialnego stanowiąc podstawę interesu prawnego stwarza dla określonego podmiotu legitymację procesową strony. (vid. wyrok NSA z dnia 20 lipca 1981 r., sygn. akt SA 145 1, Legalis). Pan M P , będąc jednym z pracowników m.st. Warszawy, który brał udział w czynnościach postępowania, nie był podmiotem praw i obowiązków, o których rozstrzygała decyzja reprivatyzacyjna kończąca wskazane postępowanie, jak również nie przywołał takiego przepisu prawa, który który mógłby stwarzać dla niego legitymację procesową strony. Nie stanowi również interesu prawnego w rozumieniu art. 28 k.p.a. podnoszona przez Pana M P ,

podczas rozprawy przed Komisją okoliczność stawianych mu zarzutów prokuratorskich dotyczących niedopełnienia obowiązków, jak również sama możliwość brania przez niego w przyszłości udziału również w innych postępowaniach przed Komisją, dotyczących innych nieruchomości (*vide*: protokół rozprawy z dnia 5 października 2017 r. k. 707 t. IV akt sprawy R 7/17).

6. Wniosek o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego

6.1. Odnosząc się do wniosku pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 26 września 2017 r. o podejmowanie jedynie czynności niecierpiących zwłoki w związku ze złożonym przez Prezydenta m.st. Warszawy wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Prezydentem m. st. Warszawy a Komisją, należy wskazać, że postanowieniami z dnia 5 października 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił wnioski Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego. Wnioski te dotyczyły nieruchomości położonych w Warszawie przy ulicy: Twardej 8 (sygn. akt I OW 178/17), Twardej 10 (sygn. akt I OW 179/17) i Chmielnej 70 (sygn. akt I OW 191/17 oraz I OW 192/17).

6.2. Naczelny Sąd Administracyjny podzielił argumentację Komisji uznając, że kompetencje obu organów są w istocie zbliżone, chociaż nie tożsame. Natomiast warunkiem zaistnienia sporu kompetencyjnego jest zarówno materialnoprawna, jak też procesowa tożsamość sprawy. Po analizie wniosków NSA doszedł do konkluzji, że niewątpliwie zarówno Prezydent m.st. Warszawy, jak i Komisja zostały wyposażone w kompetencje do zbadania i wydania rozstrzygnięcia w sprawie reprivatyzacyjnej, z tym jednak, że kompetencje Prezydenta m.st. Warszawy upoważniają ten organ do analizowania sprawy reprivatyzacyjnej w ramach wznowionego postępowania administracyjnego i jej rozstrzygnięcia w sposób wynikający z art. 151 k.p.a., a zatem w ramach procesowej sprawy wznowienia postępowania, a kompetencje Komisji upoważniają ją do analizowania sprawy reprivatyzacyjnej w ramach trybu postępowania określonego w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. i w sposób wynikający z jej art. 29, a zatem w ramach procesowej sprawy „w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich”, do jakiej odnoszą się przepisy ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Kompetencje obydwu organów są w istocie zbliżone, chociaż nie tożsame, jednakże ocena trafności tego rozwiązania ustawowego pozostaje poza przedmiotem analizy. Naczelny Sąd Administracyjny, odnosząc się do wniosku Prezydenta m.st. Warszawy wyraził również pogląd, że kwestia

konkurencyjności trybów nadzwyczajnych przy przyjęciu ich „równości proceduralnej” i sposób realizowania przez ustawodawcę w porządku prawnym doktrynalnej zasady niekonkurencyjności opartej na odrębnym przedmiocie każdego postępowania trybów nadzwyczajnych (por. na ten temat: R. Stankiewicz, w: R. Hauser, M. Wierzbowski (red.): Kodeks postępowania administracyjnego). Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego w ramach sprawy zainicjowanej wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego nie mieściło się również dokonywanie prokonstytucyjnej wykładni kompetencji administracyjnych.

Zgodnie z ugruntowanymi poglądami orzecznictwa przepisy kompetencyjne podlegają ścisłej wykładni językowej (zob. wyrok TK z dnia 25 maja 1998 r., U 19/97, publ.: OTK z 1998 r., nr 4, poz. 47, LEX 33148; wyroki NSA: z dnia 3 lipca 2014 r., li OSK 281/14, LEX 1477420 i z dnia 10 maja 2011 r., li OSK 2301/10, LEX 992513), a zwłaszcza na etapie odkodowywania z nich norm kompetencyjnych należy zrezygnować z metody wykładni celowościowej (zob. wyrok NSA z dnia 21 maja 1999 r., I SA/Lu 248/98, LEX 37836; wyroki TK: z dnia 21 lutego 2005 r., U 3/04, publ.: OTK-A z 2005 r., nr 2, poz. 16; LEX 146782 i z dnia 6 marca 2002 r., P 7/00, publ.: OTK ZU z 2002 r., nr 2, poz. 13, LEX 54047), a nawet - idąc dalej - wykluczyć dopuszczalność stosowania jakiegokolwiek wykładni poza językową (zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 26 stycznia 2005 r., IV SA/Wr 807/04, LEX 144530; uchwała NSA z dnia 15 grudnia 2004 r., FPS 2/04, publ.: ONSiWSA z 2005 r., nr 1, poz. 1, LEX 137421; J. Trzeciński, Glosa do uchwały SN z dnia 4 lipca 2001 r., Ili ZP 12/01, „Rzeczpospolita” 2001, nr 12, s. 5). Ocena regulacji ustawowej w kwestii wyposażenia Komisji w kompetencje do rozstrzygania sprawy „w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich”, do jakiej odnoszą się przepisy ustawy z dnia 9 marca 2017 r., jak i w kwestii prawidłowości ukształtowania tych kompetencji pozostaje pozostawała zakresem właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego. Skoro przeanalizowanie zainicjowanych przez Prezydenta m.st. Warszawy wniosków o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego z Komisją weryfikacyjną doprowadziło Naczelny Sąd Administracyjny do konkluzji, że sytuacja wskazywana w tym wniosku dotyczy dwóch różnych postępowań prowadzonych w ramach odrębnych kompetencji przypisanych przez ustawodawcę dwóm różnym organom, czyli nie dotyczy tej samej sprawy w znaczeniu procesowym, lecz dwóch tego rodzaju spraw, to nie ma podstaw do kwalifikowania tej sytuacji jako sporu kompetencyjnego w rozumieniu art. 4 p.p.s.a., co czyniło niezasadnymi wymienione wyżej wnioski Prezydenta m.st. Warszawy. Z powyższych

względów i na podstawie art. 15 § 2 w związku z art. 151 p.p.s.a. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł o oddaleniu wniosku.

6.3. Regulacja ustawy z dnia 9 marca 2017 r. jest w tym zakresie jednoznaczna. Według art. 26 ust. 1 powołanej ustawy w razie powzięcia przez Komisję informacji o toczącym się przed organem administracji, sądem administracyjnym, sądem powszechnym lub Sądem Najwyższym postępowaniu dotyczącym decyzji reprivatyzacyjnej albo postępowaniu o zapłatę odszkodowania lub wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, toczącym się na skutek wydania decyzji reprivatyzacyjnej, Komisja zawiadamia organ lub sąd o wszczęciu postępowania rozpoznawczego. Postępowanie toczące się przed organem lub sądem podlega zawieszeniu. Wskazany przepis jednoznacznie określa stosunek postępowania rozpoznawczego do postępowania nadzwyczajnego prowadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy. Postępowanie rozpoznawcze przed Komisją ma prymat wobec trybów nadzwyczajnych. Nie istnieją zatem żadne podstawy, aby Komisja powstrzymywała się od podejmowania czynności w ramach prowadzonego przez siebie postępowania rozpoznawczego.

6.4. W zakresie samego wniosku o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Prezydentem m.st. Warszawy a Komisją należy zauważyć, że przedmiot postępowania rozpoznawczego różni się znacznie od przedmiotu postępowania uruchomionego w trybach nadzwyczajnych (art. 145-163 k.p.a.). Kompetencja Komisji względem decyzji reprivatyzacyjnej została uregulowana w art. 29 oraz art. 30 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Podstawy weryfikacji decyzji reprivatyzacyjnej przez Komisję są jednak szersze od przesłanek pozytywnych trybów nadzwyczajnych uregulowanych w k.p.a. Postępowanie rozpoznawcze Komisji ma charakter nadzorczy i jest postępowaniem prowadzonym w trybie nadzwyczajnym. W uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wskazano bowiem, że: „Pierwsze cztery przesłanki są tożsame z podstawami wznowienia postępowania oraz stwierdzenia nieważności decyzji, określonymi odpowiednio w art. 145 § 1 pkt 1, 2 i 5 oraz art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. W postępowaniu przed Komisją możliwe jest zatem dokonanie kontroli prawidłowości decyzji pod kątem niektórych okoliczności, które mogłyby stanowić również podstawę wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji, z tym że – na co wskazano już w części uzasadnienia wskazującej na potrzebę wprowadzenia odrębnego trybu postępowania – bez ograniczeń o charakterze czasowym i związanych z autokontrolą organów, które dotyczą tych trybów” (druk sejmowy nr 1056, Sejm VIII kadencji).

6.5. W kontekście opisanych wyżej rozważań oraz zapadłych przed Naczelnym Sądem Administracyjnym postanowień z dnia 5 października 2017 r. (w analogicznych sprawach) należy uznać wniosek pełnomocnika Prezydenta m. st. Warszawy o podejmowanie tylko czynności niecierpiących zwłoki za oczywiście nieuzasadniony, i w związku z tym nie zasługujący na uwzględnienie przez Komisję.

6.6. W ocenie Komisji, wniosek Prezydenta m.st. Warszawy stanowi czynność pozorną, mającą na celu niezasadne przedłużenie terminu załatwienia sprawy przez Komisję. Jak wynika z orzecznictwa sądowego, przez czynności pozorne należy rozumieć czynności wskazujące jedynie formalnie na działanie organu, czyli czynności zbędne co do istoty sprawy (zob. wyroki NSA: z dnia 5 maja 2015 r., sygn. akt I FSK 97/14; z 26 października 2012 r., II OSK 1956/12, z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt II OSK 1680/14; wyrok WSA w Opolu z dnia 24 października 2013 r. sygn. akt II SAB/Op 59/13; wszystkie dostępne na: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Przy czym w orzecznictwie sądowym istnieje zgoda, że takie czynności należy uznać za nieskuteczne, gdyż nie zmierzają do merytorycznego załatwienia sprawy (tak wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 listopada 2014 r., II SAB/Rz 67/14, dostępny na: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). W efekcie nie można uznać, że w sprawie mógłby mieć zastosowanie art. 23 k.p.a., według którego do czasu rozstrzygnięcia sporu o właściwość organu administracji publicznej, na którego obszarze wynikła sprawa, podejmuje tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub słuszny interes obywateli i zawiadamia o tym organ właściwy do rozstrzygnięcia sporu. Jak wykazano wcześniej, spór kompetencyjny nie wystąpił.

7. Wnioski dowodowe stron postępowania

7.1. Odnosząc się do wniosku dowodowego pełnomocnika strony adw. E F złożonego na rozprawie w dniu 5 października 2017 r o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw badania pisma ręcznego na okoliczność ustalenia, czy podpisy na wnioskach z dnia 30 grudnia 1946 r. w trybie art. 7 dekretu z 26 października 1945 r. do Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy w sprawie przyznania prawa zabudowy dotyczących nieruchomości przy ul. hip. i , ul. i nr hip. , ul. Wielkiej 2/Chmielnej 50 hip. Nr zostały sporządzone przez adwokata S J , Komisja wskazuje, że wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie z uwagi na tożsamość okoliczności, na jakie miałyby być on dopuszczony z okolicznościami zawartymi już w tezie postanowienia dowodowego Komisji z dnia 21 września 2017 r. o dopuszczeniu dowodu

z opinii biegłego grafologa. Zgodnie z art. 78 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej może nieuwzględnąć żądania strony, które nie zostało zgłoszone w toku przeprowadzania dowodów lub w czasie rozprawy, jeżeli żądanie to dotyczy okoliczności już stwierdzonych innymi dowodami, chyba że mają one znaczenie dla sprawy. Zdaniem Komisji kolejne dopuszczenie takiego samego dowodu w sprawie prowadziłyby także do niczym nieuzasadnionej przewlekłości postępowania.

7.2. W odniesieniu do do zarzutów zawartych w stanowiskach końcowych stron złożonych na rozprawie dnia 5 października 2017 r. oraz w piśmie pełnomocnika strony M K - E K z dnia 18 października 2017 r., jak również odnośnie rzekomej niekompletności dokumentów spowodowanej, przebytą drogą wniosku dekretowego spowodowaną zmianą właściwości organów uprawnionych do jego rozpoznania na przestrzeni lat 1946 - 2013 r. oraz możliwością niewłaściwej archiwizacji tych dokumentów Komisja zauważa, co następuje.

7.2.1. Brak dokumentów w postaci pełnomocnictwa oraz zaświadczenia hipotecznego i opłaty odnotowany został w przedmiotowej sprawie przez Prezydium Rady Narodowej najpóźniej w dniu 6 grudnia 1948 r., co wynika z odrębnej adnotacji umieszczonej na tym wniosku. Z treści wniosku dekretowego nie wynika, by zostały załączone dokumenty, jak i brak jest adnotacji urzędnika o dołączeniu załączników. Jednocześnie brak jest wskazania z imienia i nazwiska współwłaścicieli nieruchomości, w których imieniu został złożony wniosek dekretowy. Powyższe musiało zatem budzić poważne wątpliwości organu co do tego, od kogo pochodzi złożone podanie, a tym samym stanowić uzasadnioną podstawę do wezwania osoby składającej podanie do uzupełnienia wniosku o brakujące w tym zakresie dokumenty. W konsekwencji nie można zgodzić się z argumentacją stron – jako niemającą oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym - o rzekomym zagubieniu i spowodowaną tym faktem niekompletnością akt administracyjnych, skoro już w momencie złożenia wniosku dekretowego, brak wymaganych do skuteczności złożenia wniosku dekretowego dokumentów został przez Prezydium Rady Narodowej dostrzeżony, co wynika zarówno z treści samego wniosku z dnia 30 grudnia 1946 r., jak i dwukrotnie formułowanych w tym zakresie wezwań.

7.2.2. Zawarty w piśmie pełnomocnika M K - E K z dnia 18 października 2017 r. zarzut o możliwości kradzieży koniecznych do skutecznego złożenia wniosku dekretowego dokumentów nie został w żaden sposób uwiarygodniony ani wykazany przez strony postępowania. Nie mają także dla oceny materiału w sprawie i jej rozstrzygnięcia przez Komisję zarzuty E K , iż na braki formalne wniosku dekretowego z dnia 30

grudnia 1946 r. mogła rzutować ówczesna sytuacja polityczna, w tym w szczególności fakt szykanowania pełnomocnika dawnych właścicieli, adw. W B .

7.2.3. Ze sporządzonej opinii biegłego grafologa wynika, że wniosek dekretowy z dnia 30 grudnia 1946 r. złożył zastępca adw. W B , adw. S J J , który – jak wskazano powyżej - miał kontakt z mocodawcami W B . Potwierdza to znajdująca się w aktach administracyjnych korespondencja tego adwokata dotycząca sprawy przywrócenia posiadania i należnego honorarium od stron. Niezależnie od niewątpliwie ciężkiej sytuacji, w jakiej znalazł się szykanowany ze względów politycznych adw. W B , jego zastępca adw. S J J , po uzyskaniu w dniu 19 października 1946 r. klucza do kancelarii adw. W B i jej otwarciu przez Władze Bezpieczeństwa Publicznego posiadał nieograniczony dostęp do siedziby kancelarii W B . Wskazany adwokat nie zgłaszał nigdy, w tym na etapie wezwania do uzupełnienia braków formalnych złożonego wniosku dekretowego, żadnych zastrzeżeń co do kompletności dokumentacji znajdującej się w kancelarii adw. W B .

7.2.4. Nie zostało również w żaden sposób dowiedzione aby podnoszona przez pełnomocnika M K – E K okoliczność „działań podejmowanych w związku z przygotowaniem terenu pod Pałac Kultury i Nauki i plac nazwany potem ” rzutowała na braki formalne wniosku dekretowego z dnia 30 grudnia 1946 r.

7.3. Komisja nie podziela argumentacji przedstawionej w piśmie z dnia 17 października 2017 r. przez pełnomocnika strony adw. E F w przedmiocie zarzutu wybrakowania akt w związku z mającą miejsce w dniu 13 grudnia 1946 r. rewizją w gabinecie kancelarii adw. W B . Z odrębnej notatki umieszczonej na piśmie z dnia 14 grudnia 1946 r., w którym S J J informuje Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie o rewizji gabinetu kancelarii W B przez funkcjonariuszy Bezpieczeństwa Publicznego, wynika że „w dniu 19 grudnia 1946 r., zgłosił się do biura Rady p. mec. J S i oświadczył, że gabinet mec. B W. został otwarty przez Władze Bezpieczeństwa oraz klucz zwrócony”. W przedmiotowej notatce brak jest jakiegokolwiek informacji dotyczącej zgłoszenia przez adw. S J , o tym aby z gabinetu coś zniknęło bądź, że jakikolwiek akta zostały wyniesione i nie wróciły na swoje miejsce. Podkreślić należy, że S J J był aplikantem i pracował u adw. W B na długo przed jego aresztowaniem, doskonale zatem orientował się na temat zgromadzonej przez swojego patrona dokumentacji i jego klientów. Gdyby zatem doszło do jakiegokolwiek wybrakowania akt S J J z pewnością poinformowałby o tym fakcie dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej, a także

mocodawców . Nadto ze zgromadzonych przez Instytut Pamięci Narodowej materiałów nie wynika, aby funkcjonariusze Bezpieczeństwa Publicznego dokonali zatrzymania akt w kancelarii.

7.4. Analizując wnioski stron oraz podnoszone przez nich okoliczności – w szczególności upływ czasu – Komisja miała na na względzie w szczególności art. 81a § 1 k.p.a., wyrażający zasadę orzekania na korzyść strony. Komisja wskazuje jednak, że w sprawie nie istniały wątpliwości, które wymagały zastosowania tej zasady. Przeprowadzone przez Komisję postępowanie wyjaśniające – zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 7, art. 77 § 1 k.p.a. – potwierdziło skuteczność wezwań o uzupełnienie braków formalnych wniosku. Zgodnie z art. 81a § 1 k.p.a., jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony. Po drugie, Komisja miała na uwadze, że zasada orzekania w sprawie na korzyść strony (*in dubio pro reo*) nie ma charakteru bezwzględny. Ustawodawca jednoznacznie wskazał, że niedopuszczalne jest orzekanie na korzyść strony, jeśli sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ (art. 81a § 2 pkt 1 k.p.a.). Oprócz tego rzeczona zasada nie może być stosowana przez organ administracji publicznej, jeśli wymaga tego ważny interes publiczny (art. 81a § 2 pkt 3 k.p.a.).

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., Komisja jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego, w zakresie postępowań w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich. Komisja dąży nie tylko do ustalenia stanu faktycznego i podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie, lecz jako organ administracji publicznej stoi na straży interesu publicznego i realizuje zadania w zakresie przyznanych jej kompetencji. Postępowania przed Komisją mają zatem służyć nie tylko wyeliminowaniu wadliwych decyzji reprivatyzacyjnych, lecz także zbadaniu nieprawidłowości przy wydawaniu decyzji reprivatyzacyjnych. Zakres zatem kognicji i kompetencji Komisji jest znacznie szerszy niż organów orzekających w postępowaniach rozpoznawczych, czy też w trybach nadzwyczajnych. Ustawodawca wprowadził katalog przesłanek wydawania przez Komisję decyzji administracyjnych o charakterze reformatoryjnym lub kasatoryjnych. Wśród nich na szczególną analizę zasługuje przesłanka „interesu społecznego”, o której odwołuje się ustawodawca w art. 30 pkt 5 i 6 ustawy z 9 marca 2017 r. Przy wykładni interesu publicznego należy uwzględniać respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak

sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy publicznej. Pojęcie „publiczny” to dotyczący ogółu ludzi, oznacza wartość, służącą ogółowi, dostępną dla wszystkich; związaną z jakimś urzędem, z jakąś instytucją. Inne znaczenie wymienionego pojęcia ogólny, powszechny, społeczny, nieprywatny (*Słownik języka polskiego PWN*, red. M. Szymczak, t. 2, s. 1074). Pojęcia interesu publicznego nie da się wprost zdefiniować. Można się do niego odwoływać przez ustalenie hierarchii celów i wartości, jakie powinny obowiązywać w procesie stosowania praw. Mając na względzie charakter nieruchomości położonej przy ul. Chmielnej 50/ Wielkiej 2, który obecnie stanowi część Pl. Defilad, czyli obszaru znajdującego się w ścisłym centrum Miasta Stołecznego Warszawy w analizowanej sprawie należało dać pierwszeństwo interesowi publicznemu, nie zaś interesowi jednostki.

8. Konkluzja

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. oraz art. 61 § 1 k.p.a. i art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 38 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., orzeczono jak na wstępie.

Przewodniczący Komisji

Patryk Jaki

Pouczenie:

1. Zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a. w zw. z art. 36 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. od decyzji wydanej przez Komisję do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa w pierwszej instancji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu (Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa) z **wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy** w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
2. Złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie jest jednak obowiązkowe. Strona może bowiem wnieść **skargę** do sądu administracyjnego na tę decyzję bez skorzystania z prawa zwrócenia się do organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 52 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2016 r., poz. 718 ze zm., dalej: p.p.s.a.). W takim przypadku skargę wnosi się (w dwóch egzemplarzach – art. 47 p.p.s.a.) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 53 § 1 p.p.s.a.).
3. Skargę wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie lub bezczynność są przedmiotem skargi (art. 54 § 1 p.p.s.a.) na adres: Komisja do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa.
4. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, z późn. zm.).
5. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
6. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
7. Zgodnie z art. 49 § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia o decyzji przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie **czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia**. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Strony:

1. **Miasto Stołeczne Warszawa – Prezydent m.st. Warszawy**
H G - W , reprezentowane przez pełnomocnika
adw. **E B** , adres do doręczeń: Kancelaria ,
, Kancelaria Adwokacko-Radcowska s.j., ul. ,
,
2. **E R** , reprezentowana przez pełnomocnika adw. **E**
F ul. lok. , ,
3. **A F D , Z J Ś , B R**
, **T K R** , **K A Z**
reprezentowany przez pełnomocnika r.pr. **M A** ,
ul. lok. , .
4. **M Z K** reprezentowana przez pełnomocnika **E**
M K , ul.
5. **P E B** , ul. ,
,
6. **J B K** , ul. ,
,
7. **G A K** , ul. ,
,
8. **A A D - P** , ul. ,
,
9. **W P** , ul. ,
,
10. **M G M** , ul. ,
11. **K A K** , ,